

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**İLKÖĞRETİM İİ.KADEME OKUL ŞARKILARININ
ÖĞRENCİLERE UYGUNLUĞUNUN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sibel AKTAŞ

**Enstitü Anabilim Dalı: Sosyal Bilimler
Enstitü Bilim Dalı : Folklor ve Müzikoloji**

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. SY. H. Selen ERGÖZ

MART-2008

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

İLKÖĞRETİM İİ.KADEME OKUL ŞARKILARININ
ÖĞRENCİLERE UYGUNLUĞUNUN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sibel AKTAŞ

Enstitü Anabilim Dalı: Sosyal Bilimler
Enstitü Bilim Dalı: Folklor ve Müzikoloji

Bu tez 25/03/2008 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı

- Kabul
 Red
 Düzeltme

Jüri Üyesi

- Kabul
 Red
 Düzeltme

Jüri Üyesi

- Kabul
 Red
 Düzeltme

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının sunulmadığını beyan ederim.

Sibel AKTAŞ

25.03.2008

ÖNSÖZ

Müzik eğitiminin en temel elemanlarından biri de okul şarkılarıdır. Okul şarkıları müziği öğretmekle beraber, öğrencilerin günlük yaşamlarında da kullanacakları bilgi dağarcığını destekleyici niteliktedir. Bu bağlamda okul şarkılarının ne kadar eğitici ve öğretici olması gerektiği konusu giderek önem kazanmaktadır. Bir müzik eğitimcisi olarak, okul şarkılarının günümüzde güncelliğini yitirmeye başladığını ve ilköğretim ikinci kademe müzik derslerinde zevk eğitimi bölümlerinin eskisi kadar verimli geçmediğini, derslerde öğretilen okul şarkılarının öğrencilerin ses, yaş, eğitim düzeyi, hazır bulunuşluk düzeyleri, vb alanlarda ihtiyaçlarını karşılamadığını düşünerek bu çalışmayı hazırlamaya karar verdim. Hazırladığım bu çalışmanın benden sonraki araştırmalara ışık tutacak nitelikte olmasını temenni ediyorum. Başta tez danışmanlığımı üstlenen ve yaptığı çalışmalarla bana ışık tutan, yardımlarını bir an bile esirgemeyen değerli hocam Yrd. Doç.Sy.H.Selen ERGÖZ'e, tüm eğitim hayatım boyunca yanımda olan sevgi ve desteklerini daima hissettiğim aileme, eşime sonsuz teşekkürler...

Sibel AKTAŞ

İÇİNDEKİLER

ŞEKİL LİSTESİ	iii
TABLO LİSTESİ	iv
ÖZET	v
SUMMARY	vi
GİRİŞ	1
BÖLÜM1: ÇOCUK VE OKUL MÜZİĞİ	3
1.1. İlköğretimde Çocuk ve Okul Müzik Eğitimi	3
1.2. İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Temel Yapısı.....	6
1.3. İlköğretim II. Kademe Okul Şarkılarının Ses Sınırları	9
1.4. Teori ve Uygulamada Anlam Ve Beceri Açısından Okul Şarkıları.....	12
1.5. Okul Şarkılarının Özellikleri.....	14
BÖLÜM 2: İLKÖĞRETİM İLKADEME MÜZİK DERS	
KİTAPLARINDA BULUNAN OKUL ŞARKILARININ İNCELENMESİ	16
2.1. İlköğretim 6. Sınıf Okul Şarkılarının İncelenmesi.....	16
2.1.1. Dostluk	16
2.1.2. Ah Dede Vah Dede.....	18
2.1.3. Müzik Dersi	19
2.1.4. Yangın	20
2.1.5. Ata'ma Sözler.....	22
2.1.6. Bayrağım... ..	24
2.1.7. Horozumu Kaçırdılar.....	25
2.1.8. Daldalan.....	26
2.1.9. Manastır Türküsü	27
2.1.10. Karlı Dağlar	29
2.2. İlköğretim 7. Sınıf Okul Şarkılarının İncelenmesi	30
2.2.1. Çok Uzaklarda.....	30
2.2.2. Müzik.....	31
2.2.3. Gel Gidelim	33
2.2.4. Yalvarış	34

2.2.5. Notaların Şarkısı.....	35
2.2.6. Kırlara Doğru	37
2.2.7. Ben Türk'üm	38
2.2.8. Ata'ya Saygı	39
2.2.9. Yenice Yolları	41
2.2.10. Uzun İnce Bir Yoldayım	42
2.3. İlköğretim 8. Sınıf Okul Şarkılarının İncelenmesi.....	43
2.3.1. Kışa Veda	43
2.3.2. Kuşlar	45
2.3.3. 10.Yıl Marşı.....	46
2.3.4. Gençlik Marşı	48
2.3.5. Mutluluk Şarkısı	49
2.3.6. Bilal Oğlan	51
2.3.7. Kemeçe	52
2.3.8. Dere Geliyor Dere	53
2.3.9. Dondurmacı	55
2.3.10. Çocuklarınız Biz.....	56

BÖLÜM 3: OKUL ŞARKILARINA YÖNELİK YAPILAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ ANKETLERİNİN ANALİZİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	58
3.1.. Müzik Öğretmenlerinin Anketlerinin Değerlendirilmesi.....	59
3.2. Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri.....	62
3.3. Öğrencilerin Anketlerinin Değerlendirilmesi	65
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	68
KAYNAKLAR	72
EKLER.....	75
ÖZGEÇMİŞ.....	74

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. Dostluk Şarkısı Notası	16
Şekil 2. Ah Dede Vah Dede Şarkısı Notası	18
Şekil 3. Müzik Şarkısı Notası	19
Şekil 4. Yangın Şarkısı Notası	20
Şekil 5. Atama'a Sözlere Şarkısı Notası	22
Şekil 6. Bayrağım Şarkısı Notası	24
Şekil 7. Horozumu Kaçırıldılar Şarkısı Notası	25
Şekil 8. Daldalan Şarkısı Notası	26
Şekil 9. Manastır Türküsü Notası	27
Şekil 10. Karlı Dağlar Şarkısı Notası.....	29
Şekil 11. Çok Uzaklarda Şarkısı Notası	30
Şekil 12. Müzik Şarkısı Notası	31
Şekil 13. Gel Gidelim Şarkısı Notası.....	33
Şekil 14. Yalvarış Şarkısı Notası	34
Şekil 15. Notaların Şarkısı Notası.....	35
Şekil 16. Kırılara Doğru Şarkısı Notası	37
Şekil 17. Ben Türküm Şarkısı Notası	38
Şekil 18. Ataya Saygı Şarkısı Notası	39
Şekil 19. Yenice Yolları Türküsü Notası	41
Şekil 20. Uzun İnce Bir Yoldayım Türküsü Notası	42
Şekil 21. Kışa Veda Şarkısı Notası	43
Şekil 22. Kuşlar Şarkısı Notası	45
Şekil 23. Yıl Marşı Şarkısı Notası	46
Şekil 24. Gençlik Marşı Şarkısı Notası.....	48
Şekil 25. Mutluluk Şarkısı Notası	49
Şekil 26. Bilal Oğlan Türküsü Notası	51
Şekil 27. Kemeñçe Türküsü Notası	52
Şekil 28. Dere Geliyor Dere Türküsü Notası	53
Şekil 29. Dondurmacı Türküsü Notası	55
Şekil 30. Çocuklarımız Biz Şarkısı Notası.....	56

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Öğretmen Anketleri Sonuç Tablosu.....	59
Tablo 2. Öğrenci Anketleri Sonuç Tablosu	65

Tezin Başlığı: İlköğretim ikinci kademe okul şarkılarının öğrencilere uygunluğunun incelenmesi	
Tezin Yazarı: Sibel AKTAŞ	Danışman: Yrd.Doç.Sy.H.Selen ERGÖZ
Kabul Tarihi: 25.03.2008	Sayfa Sayısı: VII(ön kısım)+81(tez)+7(ekler)
Anabilimdalı: Sosyal Bilimler	Bilimdalı: Folklor ve Müzikoloji
<p>Müzik eğitimi, insan hayatının doğumundan ölümüne kadar hemen hemen her dönemini etkileyici bir özellik taşımaktadır. Özellikle ilköğretim ikinci kademe öğrencileri için müzik dersinin birçok işlevinden söz etmek mümkündür. Okul şarkıları ise müzik eğitiminin temel basamaklarından birisidir.</p> <p>İlköğretim çağındaki öğrencilere öğretilen okul şarkıları çeşitli açılardan öğrencilere uygun olmakla birlikte, farklı yönlerden öğrencilerin eğitimini de destekleyici nitelikte olmalıdır.</p> <p>Bu çalışmanın amacı; 2007- 2008 Eğitim- Öğretim yılında değişikliğe uğrayan ilköğretim okulları müzik dersi öğretim programı içerisinde kullanılan okul şarkılarının incelenerek, öğrencilere çeşitli yönlerden uygun olup olmadığının saptamasına yöneliktir.</p> <p>Bu amaca uygun olarak tez kapsamında İlköğretim okulları müzik ders kitaplarında bulunan 6.,7, ve 8. sınıf öğrencilerine yönelik seçilmiş olan 30 adet okul şarkısı; konu yönünden, ritmik yönden, tonal yönden, form yönünden, ses sınırları bakımından, prozodi kuralı bakımından,sözlerinin güncelliği,şarkıların sözlerinin öğrencilerin dil gelişimlerine uygunluğu bakımından,öğrencilerin okul şarkılarına çalgılarıyla eşlik edip edememeleri ve son olarak okul şarkılarının değişen dünyaya uygunluğu bakımından incelenmiştir. Bunun yanı sıra Sakarya İli'nde görev yapmakta olan müzik öğretmenleri ile birebir görüşmeler yapılarak fikirleri alınmıştır ve öğretmenlere yönelik anket uygulaması yapılmıştır. Ayrıca Sakarya İli'nde bulunan merkez okullardan 3 adet okul seçilerek öğrencilerle görüşmeler yapılmış ve öğrencilere yönelik de bir anket hazırlanarak uygulanmıştır.</p> <p>Yapılan incelemeler sonucunda elde edilen sonuç şudur;</p> <p>Okul şarkıları, ilköğretim okullarında müzik dersleri açısından fazlasıyla önemli bir yere sahiptir. Müzik öğretmenleri ve ilköğretim ikinci kademe öğrencileri birçok yönlerden okul şarkılarının uygun olarak seçilmediğini belirtmişlerdir. Okul şarkılarının incelenmesi sonucunda da seçilen okul şarkılarının öğrencilere uygun olduğu söylenememektedir. Ayrıca okul şarkıları öğretim açısından müzik öğretmenlerini de zorlayıcı niteliktedirler. Buna bağlı olarak İlköğretim ikinci kademe okul şarkılarının seçilirken öğrencileri çeşitli gelişim dönemlerini etkiledikleri düşünüülerek, değişik yönlerden titizlikle incelenmesi gerektiği yargısına varılmıştır.</p> <p>Tezin okul şarkıları adına ileride yapılacak olan çalışmalar için yol gösterici olması en önemli amaçtır.</p>	
Anahtar kelimeler: İlköğretim,Okul Şarkıları,Müzik	

Title of thesis : The study of the second phase school songs in the primary education in the suitability for students.	
Auhtor of thesis: Sibel AKTAŞ	Supervisor: Assistant Professor H.Selen ERGÖZ
Acceptance Date: 25.03.2008	Number of pages: VII (pre text)+81(main body)+7(appendices)
Main Science Branch: Social Sciences	Science Branch: Folklor and musichology
<p>Musical education is of the great effectiveness in many features, almost in every period of mankind from his birth to his death. It is possible to mention about many functions of the musical lessons for the secoind phase student in the primary schools.</p> <p>School songs are the basic steps in the musical education. However the school songs which are thought to the primary school students, these songs must be in high quality in supporting the students' education in different aspects.</p> <p>The aim of this study is to determine whether the songs are suitable for the students in various waysi by studying the school songs in thi school books for musics lessons in the primary shool which underwent great changes between 2007-2008 educational years in the frame of the curriculum.</p> <p>30 school songs which are chosen in the frame of this thesis aiming at 6,7 and 8 th grade students in the primary schools, books of musics lessons have been studied in terms of theme, rhytm, tone, form, sound limitation, prozody rules, actual words, suitability of the song words for children, hormony with the musical instruments and the suitability of the songs in the changing world.</p> <p>Besides, many interviews and a face to face survey have been carried out with the musics teachers who live in Sakarya city and their ideas have been taken into consideration. Also, 3 of the schools in the center of Sakarya city were chosen and interviewed with the students and a survey has been carried out.</p> <p>The result of the studies which were implemented as follows: The school songs have the primary importance in the musics lessons in primary schools. Musics teachers and the second phase primary school students have stated that the school songs are not chosen properly for the students. As a result of the study of the school songs, it cannot be said that the chosen school songs are suitable for the primary school students.</p> <p>And also the school songs are very hard for the musics teacher as well because of their quality in musical education. Due to the above mentioned facts; it has been judged that the school songs for the second phase students in the primary schools must be studied and chosen carefully in various aspects by thinking these school songs affect the growing periods of these children and the choice of the school songs must be taken into consideration in many aspects.</p> <p>The most important aim of this thesis is to show the ways for the studies of the school songs to be carried out in the future.</p>	
Key words: Primary Education, School Songs, Music	

GİRİŞ

Eğitimin her aşamasında olduğu gibi ilköğretimde de müzik eğitimi, eğitim sürecine katkı sağlayan en önemli eğitim alanlarından biridir. İlköğretimde müzik eğitiminin temel unsuru olan okul şarkılarının müziği öğretmede etkisi oldukça fazladır. İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin eğitim sürecinde okul şarkıları tüm derslerini destekleyici ve gündelik hayatlarında kullanabilecekleri bilgileri taşıyıcı niteliktedir. Bu nedenle okul şarkılarının özenle seçilmesi ve çeşitli özelliklere sahip olmaları gerektiği saptanmıştır. Okul şarkılarının karakterlerinin belirlenmesi ve ilköğretim ikinci kademe öğrencilerine uygun olup olmadığının saptanması adına tezin konusu “İlköğretim ikinci kademe okul şarkılarının öğrencilere uygunluğunun incelenmesi” olarak belirlenmiştir.

Çalışmanın Amacı

İlköğretim ikinci kademe öğrenci seviyesine uygunluğu incelenen, İlköğretim ikinci kademe müzik dersi ders kitaplarında bulunan, 30 adet okul şarkısı özellik bakımından okul şarkılarının türlerine uygun olarak seçilmiş örneklerdir. Bu araştırmanın amacı; ilköğretim ikinci kademe müzik ders kitaplarında bulunan okul şarkılarının, bütün okul şarkıları türlerini kapsayıp kapsamadığının belirlenmesi ve ilköğretim ikinci kademe müzik ders kitaplarında bulunan okul şarkılarının öğrencilerin yaş, müzik eğitim seviyesi, ses sınırları, dil gelişimleri, çalgıyla eşlik edilebilirliği diğer bilgileriyle etkileşim içinde olup olmadığı gibi yönlerden öğrencilere uygun olup olmadığının saptanmasıdır. Böylece öğrencilerin müziksel yatkınlıklarının olduğu okul şarkılarının ve okul şarkısı türlerinin tespitinin yapılmaya çalışılmasıdır. Bir diğer amaç ise, ilköğretim ikinci kademe müzik ders kitaplarında bulunan okul şarkılarının öğrencilerin müzik eğitim düzeyi, yaş, ses, söz, diğer eğitim süreçleri ile paralelliği ve okul şarkılarının güncel olup olmadıklarının saptanması konusudur. Buna yönelik olarak Sakarya ili müzik öğretmenlerine yönelik ve seçilen okullardaki öğrencilere yönelik anket uygulaması yapılmış ve müzik öğretmenlerinin konuyla ilgili görüşleri saptanmıştır, buna ek olarak ilköğretim ikinci kademe müzik ders kitaplarında bulunan okul şarkılarının farklı analizleri ve notaları tez içinde araştırmanın konusunu desteklemesi ve araştırmanın anlaşılabilirliğinin sağlanması adına yer almaktadır.

Çalışmanın Önemi

Tez konusu belirleme aşamasında dikkat edilen en önemli konu araştırmının okul eğitim müziği adına katkı sağlayıp sağlamayacağı düşüncesi olmuştur. Bu düşünceler doğrultusunda konunun saptanmasının sonrasında ilk olarak yazılı kaynakların taranması yapılmış ve okul müziği hakkında görüşmeler yapılmıştır.

Yazılı kaynakların tespitinin ardından ilköğretim ikinci kademe müfredat programı incelenerek ilköğretim ikinci kademe müzik ders kitaplarında bulunan okul şarkıları belirlenmiştir. Belirlenen bu okul şarkılarından okul şarkıları türlerine ait olan her sınıf seviyesinden toplam 30 tane okul şarkısının notaları temin edilerek incelenmeye başlanmıştır. Bazı okul şarkılarının notaları ise tekrar notaya alınarak notalama işlemi tamamlanmıştır. Notalama işleminin ardından okul şarkılarının analizleri çözümleme yöntemiyle yapılmıştır. Konuyla ilgili Sakarya il merkezinde görev yapan müzik öğretmenlerine ve Sakarya il merkezinden seçilen (Zübeyde Hanım İlköğretim Okulu, Mehmet Zorlu İlköğretim Okulu ve Hakkı Demir İlköğretim Okulu) ilköğretim okullarında eğitim gören 6., 7., ve 8. sınıf öğrencilerine yönelik yapılan anket çalışmaları çeşitli programlar yardımıyla analiz edilerek değerlendirilmiş ve tablo haline dönüştürülmüştür. Bunun yanı sıra Sakarya il merkezinde görev yapan müzik öğretmenlerinin konuyla ilgili görüşleri alınarak değerlendirme yapılmış ve tez çalışmasının öneriler kısmında bu değerlendirmelerden yararlanılmıştır.

Çalışmanın Yöntemi

Araştırma esnasında ilk olarak ortaya çıkan zorluk, tez konusunun belirlenmesinden ve çalışmaların başlamasından sonra ilköğretim müzik dersi müfredat programının yenilenmesidir. Bu yenilenmeyle birlikte incelenmeye başlanan okul şarkıları değiştirilerek yeni hazırlanan ilköğretim müzik dersi müfredat programına göre belirlenen, müzik ders kitaplarında bulunan okul şarkıları incelemeye alınmıştır.

İlköğretim ikinci kademe müzik ders kitaplarında bulunan okul şarkılarının, okul şarkıları türlerinin hepsinden değil de, belli türlerinden olması araştırmının kapsamını daraltmıştır. Öğrencilere okul şarkılarının türleri ile ilgili yeterince bilgi verilmediğinden öğrencilere yönelik hazırlanan anket çalışması yapılırken öğrencilere sürekli açıklamalarda bulunulmuş ve anket çalışması tamamlanmıştır.

BÖLÜM 1: ÇOCUK VE OKUL MÜZİĞİ

1.1. İlköğretimde Çocuk ve Okul Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi, insanın doğumuyla başlayıp, hayatının son dönemine kadar devam eden bir süreçtir. Müziksel eğitimin ilk safhası anne karnında başlar sonraları bireyin yaşadığı çevre ile etkileşimi sonucu; radyodan, televizyondan, çevresindeki insanlardan duyduğu müzikler aracılığıyla bu eğitim süreci hız kazanır daha sonra ise eğitim süreci ile birlikte eğitim kurumlarındaki yani okullardaki müzik eğitimiyle birey müzik eğitim sürecine devam eder.

Müzik öğretiminin eğitime ve çocuk gelişimine katkısı son yıllarda hatırı sayılır bir önem kazanmış ve müzik yoluyla müzik dışı becerilerin geliştirilebilmesi konusunda, pek çok araştırma yapılmıştır. Müzik dinlemenin ve öğretiminin kavrama becerileri üzerinde de etkili olduğu ortaya çıkarılmıştır (Costa-Giomi,1999).

Müzik eğitiminin çocuğun gelişiminde önemli işlevlerinden söz etmek mümkündür. Müziğin işlevleri, özü bakımından estetik temelli olup, bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik, eğitimsel nitelikler taşır. İşlevlerinin insan yaşamındaki yeri ve önemi nedeniyledir ki, müzik, insanlık tarihinin en eski çağlarından beri, hem çok etkili bir eğitim aracı hem de çok önemli bir eğitim alanıdır (Uçan,1994).

Müziğin çocuğun duygusal ve sosyal gelişimine, bedensel ve psiko-motor gelişimine, dil gelişimine, bilişsel becerilerinin gelişimine, eğitime konsantrasyonuna, gelecekteki meslek seçimine etkilerinden söz etmek mümkündür (İnönü Üniversitesi, Malatya Bildiriler, s.116-123).

Söylenilenlerden anlaşılacağı üzere çocukların aldığı müzik eğitimi ile diğer eğitim hayatları birbirleriyle paralel ve etkileşim halinde ilerlemektedir. Dolayısıyla müziği seven bir çocuğun hayatının diğer eğitim safhalarına da bu eğitim sevgisini yansıtması kaçınılmazdır. Müziği seven bir çocukta birlik beraberlik duyguları, insan sevgisi, toplumsal sevgi ve saygı, yaşam sevinci de gelişmektedir. Ünlü düşünür Eflatun da bu konuyla ilgili olarak eğitim felsefesinin temel prensibini oluşturan şu cümleyi söylemektedir;” estetik eğitim, ahlak eğitimini de etkiler.” Eflatun’un da dediği gibi müzik çocuğa estetik eğitimini kazandıran sanat dalıdır ve estetik eğitimi şüphesiz ahlak eğitiminin de kaynağını oluşturmaktadır.

İlköğretim denilince, adından da anlaşılacağı gibi çocuğun aileden ve birincil çevreden aldığı eğitimden sonraki eğitim süreci anlatılmaktadır. Çocuk ailesinden ve çevresinden edindiği ilk ve sistemsiz bilgileri daha sistematik bir hale dönüştürebilmek için ilköğretim okullarında eğitim almaktadır. Müzik adına bu önemli bir eğitim sürecidir. Tam anlamıyla müziksel bir eğitim almamış olan çocuğa ilkokuldan başlayarak müzik eğitimi sevdirebilirse hayatı boyunca çocuğun müzikten kopmaması ve müziksel eğitimin çocuk gelişimi üzerinde sağladığı bireysel etkileri sürdürebilmek mümkün olacaktır.

Müziğin temel eğitimindeki ilk amaç, çocukta müzik sevgisini uyandırmak, hayal dünyasında müzik imgesini geliştirmek, ritim duygusunu ve kulak duyarlılığını keskinleştirmektir. İlköğretim müzik eğitiminin de birincil amacı kuşkusuz çocukta sayılan bu özellikleri keşfetmektir. İlköğretim Müzik eğitiminin asıl ve temelde yatan amacı bu sayılanların yanı sıra insan ruhunun güzelliklerini ortaya çıkarabilmektir. Çocukta var olan olumlu yanların ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi seçilen gerçek nedendir. İnsan ruhunun güzellikleri müzik eğitimi sayesinde yücelebilmektedir. Unutmamalıdır ki; müzik eğitimi bir güzellik ve eğitim aracıdır; insanı yumuşatarak geliştirmektedir (Yönetken, 1993).

Sanat eğitimi, ilköğretim çağındaki öğrencilerin bedensel ve ruhsal bakımdan gelişimlerinin tamamlanabilmesi açısından önemli yere sahiptir. Müziğin en önemli işlevlerinden birisi olan özgüven duygusunun kazandırılması, öğrencilerin ruhsal olarak da olgunlaşmasında fazlasıyla yararlı olacaktır. Öğrenci kendisine güvendiği ve inandığı oranda başarılı olacak ve kendinde bulunan yeteneklerin farkına varabilecektir. Ayrıca daha kapsamlı bir biçimde müzik eğitimi alan çocuklarda, sanatsal eğitime hazır biçime geldiğinden doğaçlamalar yoluyla yaratıcılık gelişmekte ve kendini dil, hareket ve müzik ile ifade ederken toplum içindeki yerini, görevlerini fark eder ve çocuğun dış disiplini gelişmeye başlar. Bedensel gelişim denildiğinde ise, şarkı söylerken çocuğun sesini kullanması, nefes alması, nefes vermesi ile akciğerlerinin gelişimi sağlanmış olmaktadır. Ayrıca müzik derslerinde kullanılan çalgılar sayesinde, öğrencilerin kas gelişimlerinin de tamamlandığı saptanmıştır. Müzik derslerinde seslendirilen okul şarkılarıyla beraber, öğrencilerin dil gelişimleri sağlanmakta ve toplu olarak aktiviteler yapıldığından öğrenciler arası sosyal etkileşim de bu sayede sağlanabilmektedir.

Okul öncesi eğitim kurumlarından yüksek okul sonuna kadar, her derecedeki okulda eğitim öğretim amacıyla yapılan müzik ders ve etkinlikleri “Okul Müzik Eğitimi” olarak adlandırılır. Toplumların müzik kültürü bakımından geliştirilip biçimlendirilmeleri ve çağdaş düzeyde ulusal müzik zevkinin yaygınlaştırılması, okul müzik eğitiminin genel amacıdır (Müzik Ansiklopedisi,1985;969).

Okul müzik eğitimi gençliğin formasyonu bakımından bir bütün oluşturduğu için, bu eğitimin öncelikle ilkokulda sağlam bir biçimde başlamış olması gerekmektedir(Yönetken- 1949). İlkokulda başlayan müzik eğitimi çocukların daha sonraki müzik eğitimi hayatları için temel oluşturmaktadır ve daha önce de vurgulandığı gibi sadece müzik eğitim hayatları değil tüm eğitim hayatlarını etkilemektedir.

İlköğretimde müzik eğitimi ve öğretimi, ilköğretim öğrencilerinin tümü için gerekli ve zorunlu bir eğitim sürecidir. Müzik eğitimi çocukların müzik kültür ve ortamını etkilediği gibi, çocukların iyi müzik ile kötü müziği birbirinden ayırmalarına yardımcı olur. Çocuklar küçük yaşlardan itibaren iyi müziklerle beslenirlerse, büyüdüğünde müzisyen olmasalar bile, iyi müziği seven, seçebilen ve ondan yararlanmasını bilen yetişkinler olacaklardır (Ergöz, 2004).

Sanat,”yeterli ve amacına uygun müzik eğitimi almış bireylerden oluşan, sanat kültürü almış aydınlara sahip” toplumlarda rahat soluk alır ve gelişebilir. Avrupa’da müzik sanatı son yüzyıldaki büyük gelişimini geniş ölçüde okul müzik eğitimine borçludur (Yönetken, 1993).

Okul müzik eğitimi bireyin kişisel gelişimine faydalı olduğu gibi bireyin toplumsal, sosyal, kültürel gelişimine de katkı sağlar dolayısıyla toplumsal müzik gelişime de katkıda bulunur. Ulu önder Atatürk’ün de bir konuşmasında vurguladığı gibi “Bir toplumun gelişip gelişmediğini ancak sanatına bakarak anlayabilirsiniz”. Günümüzde gelişmiş ülkelere bakıldığında sanatsal anlamda ileride oldukları görülmektedir. Bu toplumların sanatsal gelişimlerinin en belirgin nedenleri okul müzik eğitimine ve milli müzik eğitimine verdikleri önemden kaynaklanmaktadır.

Bu nedendir ki; ilköğretim okullarında başlayan müzik eğitimi bir diğer deyişle okul müzik eğitimi bireylerin sanatsal gelişimlerinin başlangıcı olmakla beraber toplumların da sanatsal gelişimlerinin başlangıcıdır.

1.2.İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Temel Yapısı

İlköğretim müzik dersi öğretim programı, İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün 06.04.2007 tarihli ve 6005 teklif yazısı üzerine Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü tarafından 2006 yılında değiştirilerek müzik dersi eğitim ve öğretiminin genel amaçları tekrar yapılandırılmıştır.

Müzik Dersi Öğretim Programı hazırlanırken, öncelikle aşağıda yer alan temel hususlar göz önünde tutulmuştur:

- Anayasa, yasa ve yönetmeliklerde ifadesini bulan Türk Milli Eğitimi'nin esasları,
- Atatürk İlke ve İnkılâpları,
- Türk toplumsal-kültürel yaşamına ilişkin beklentiler,
- Sanatın / müziğin insan eğitimi ve yaşamındaki yeri ve önemi,
- Kalkınma planlarıyla bireylere kazandırılmak istenen davranışlar,
- Detaylı kaynak taramanın yanı sıra örneklem olarak seçilen sınıf ve branş öğretmenleriyle, akademisyenlere uygulanan anketlerden elde edilen bulgular,
- İlköğretim Genel Müdürlüğü Müzik Özel İhtisas Komisyonu'nca belirlenmiş öğrencilerden beklenen müzikle ilgili beceriler.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde ise program çalışmasında şu ilkeler göz önünde bulundurulmuştur:

- Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenci merkezli olmalıdır.
- Öğrenciler edilgen durumda değil, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak katılabilmelidirler.
- Öğrenilecek her beceri ve bilgi, mutlaka yaşam içerisinde kullanılabilir niteliğe dönüştürülmelidir.
- Programın uygulanma sürecinde; bireylerin yetenek ve yaratıcılıklarının geliştirilmesine önem verilmelidir.
- Öğrenilen her bilgi, mutlaka pratiğe dönüştürülebilir nitelikte olmalıdır.

- Müziğin içselleştirilebilmesi, ancak müzik dersinin yaşanarak ve yaşatılarak işlenebilmesi ile mümkündür.

- Genel müzik eğitiminde uygulamalar yoluyla bilgiye ulaşılmalıdır.

- Müzik eğitimi; kavramlar ve kurallar yolu ile değil, müziğin tüm boyutlarının eyleme dönüştürülmesi ve hissettirilmesi ile gerçekleşmelidir.

- Nota öğretimi amaç değil, yalnızca araç olmalıdır.

İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı'nın Vizyonu, öğrencilerin müziği etkinlikler aracılığıyla yaşayarak hayatlarının ayrılmaz bir parçası hâline getirmek ve müzik yoluyla;

- Kendisi ve çevresiyle barışık,

- Ulusal ve uluslararası kültürleri tanıyan,

- Vatan ve millet sevgisine sahip,

- Çevresindeki olaylara, değişim ve gelişmelere duyarlı,

- Güzel sanatların her türüne açık,

- Mutlu, kişilikli ve öz güveni olan bireyler olarak yetişmelerini sağlamaya yöneliktir.

İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı'nın Temel Yaklaşımı

Yapılandırmacı anlayış, öğrenci merkezli bir anlayışa dayanmakla birlikte, öğrencinin yeni bir bilgiyi ve beceriyi, daha önce edindiği bilgi ve beceriler ile birleştirmesi, yorumlaması ve yaşamına katması ilkesine dayanır.

Yapılandırmacı kurama göre:

- Her birey, daha önce sahip olduğu ön bilgi ve inançlarla öğrenme ortamına gelir.

- Öğrenme, toplumsal bir sürecin parçasıdır.

- Kalıcı izli esas öğrenme, etkinlikler aracılığıyla olur.

- Öğrenme pasif bir süreç değil, öğrencinin içerisinde bizzat yer aldığı, sürekli ve dinamik bir işlemdir.

- Kazanılan bilgi, her birey tarafından hem kişisel hem de sosyal anlamda yeniden yapılandırılır.

Yukarıda ifade edilen temel prensiplere uygun bir öğretim sürecini gerçekleştirebilmek için, kısmen de olsa öğretmenin de kendi öğretim stratejisini oluşturmasına izin verilmelidir.

Teknoloji; etkin, özgün, amaçlı ve ortaklaşa bir öğretim gerçekleştirebilmek için mutlaka işe koşulmalıdır. Ayrıca, öğrencilere bilgilerini sınavabilecekleri çeşitli öğrenme yaşantıları da sunulmalıdır.

Özetle, müzik eğitiminde yapılandırıcı anlayış;

- Öğretmeye değil, öğrenmeye önem verir,
- Bireylerin farklılığını kabul eder,
- Öğrencilerin araştırmacılığını destekler,
- Öğrenme sürecinde daha önceki yaşantılara önem verir,
- Öğrenmede performans ve etkinliklere ağırlık verir,
- Öğrencinin nasıl öğrendiğini dikkate alır,
- Öğrencinin sosyal bir çevre içerisinde öğrenmesi anlayışını benimser,
- Öğretimde gerçekçilik ve işlevselliği destekler,
- Öğrencilere bilgi oluşturma ve deneyimlerinden sonuç çıkarma fırsatı verir.

İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı'nın Temel Yapısı ve Genel Amaçlar

Müzik Dersi Öğretim Programı; genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler, açıklamalar, öğrenme-öğretme süreçleri ve ölçme değerlendirme boyutlarından oluşmaktadır.

Müzik öğretim programının amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,

- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
- Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçe 'yi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk Müziği'nin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk İlke ve İnkılâplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak.

1.3. İlköğretim II. Kademe Okul Şarkılarının Ses Sınırları

Fiziksel bir iletişim biçimi olan ses, kendine özgü yapısı ile müzikte duyuların dili olarak nitelendirilebilir. Ses zamanla tüm insanları aynı ezgide birleştirecek fiziksel bir güce sahip olmuştur. Müzikte öykünün yerini alan ezgidir ve dinleyenle kurulan iletişimi genellikle ezgi yönlendirmektedir (Biro,1992).

Çocuk, seslerin olduğu bir dünyaya gelmiştir. İlk günlerden başlayarak duyduğu seslere, içgüdüsel olarak tepki gösterir; bu onun müzikle(önceleri ses olarak) kuracağı iletişimin ilk somut basamağını oluşturmaktadır. Çocukta ilk önce gelişen işitme duygusu ve buna

tepki olarak bağıрма içgüdü, müzik-dil eğitiminin ve iletişiminin il habercileri niteliğindedir (Cemalcılar,1975).

İlköğretim okullarındaki okul müzik eğitimi genel olarak sese dayalı olmaktadır. Bu dönemdeki çocuklar müzik derslerinde en çok seslerini kullanmaktadırlar. Dolayısıyla bir müzik öğretmeni öğrencilerini öncelikle ses bakımından tanımalı ve ona göre eğitim vermelidir. İlköğretim okullarındaki okul müzik eğitiminin bir diğer önemli aşaması da çocuktaki ses değişim dönemlerinin bilinerek ona uygun müzik eğitimi yapılmasıdır. Ses değişim dönemleri doğru şarkı seçiminde müzik öğretmenlerinin göz önünde bulundurulacakları en önemli etkenlerden birisi hatta ilki de sayılabilmektedir.

Öğrenciler ilkokula başladığı andan, müzik öğreniminin bittiği öğrenim derecesine kadar, ses bakımından hep aynı durumu koruyamaz. Çocuğa bütün öğrenim süresince gözü kapalı olarak aynı ses yöntemi uygulanamaz. Çocuk (kız-erkek), çeşitli iklim ve bünyelere göre, belirli bir dönemde ses değişimi (Mue) olayı ile karşılaşır. Bu fiziksel olay erkek çocukta daha belirgin olarak kendini gösterir. Ondan önceki zaman döneminde parlak soprano sesler çıkaran bir erkek çocuk, yavaş yavaş bu ses parlaklığını yitirir, ses bakımından adeta hastalanır. Bu hal epey bir süre kalıcıdır. Sonra ses bir sekizli kalınlaşır, erkekleşir, çocuk yaşamı boyunca sürececek olan asıl sesine kavuşur. Tekrar rahat rahat şarkı söylemeye başlar. Eski soprano çocuk artık tenor, bariton ya da bas olur. Bu durum kız çocuklarda erkek çocuklarda olduğu kadar belirgin bir şekilde görülmemektedir (Yönetken,1950).

Bazı ortaokullarda, mesela üçüncü sınıflarda genç kızların parlak soprano seslerle, geniş ses yelpazesi içinde yazılmış şarkıları kolaylıkla söylediklerini, ama aynı sınıftaki erkek çocukların aynı parçaları tamamen belirsiz, karışık, kısık, boğuk seslerle tam bir uğultu halinde mırıldandıklarını çok görmüşüzdür. Böyle sınıflarda, böyle durumlarda, bu tip erkek çocukları (ki ya sesleri değişmekte ya da henüz değişmemiştir), “mue” olayından uzaklaşmış genç kızlarla bir arada bağırtmak kesinlikle doğru değildir. Bu gibi durumlarda erkek çocuklar kızlarla ünison söylenmez. Onlara basit bir armoninin pes partileri verilir, ya da bazıları bütünüyle izinli sayılır(Yönetken,1950).

Örnekte de söylendiği gibi erkek çocuklarının ses değişim dönemleri kız çocuklarına oranla daha da uzun olduğu için müzik öğretmenlerinin ses değişim dönemlerini dikkate alarak şarkı seçimi yapmaları gerekmektedir. Müzik derslerinin daha zevkli ve yararlı

olması adına öğrencilerin; sesi henüz değişmemiş olanlar, sesi değişmekte olanlar, sesi değişmiş olanlar anlamında bilinmesi ve müzik öğretmenlerinin ona uygun davranması gerekmektedir. Ancak bu sayede öğrencilere uygun okul şarkıları seçimi yapılarak müzik dersi zevkli, anlaşılır ve eğitici-öğretici olabilmektedir.

İnsan sesi, yaklaşık olarak büyük do ile do3 arasında kalan alanı kapsar. Ancak, tek başına kimsenin sesi bu alanın tümünü içine almaz. Bireysel ses alanı genellikle iki oktavı (sekizliyi) aşmaz. Çok seyrek olarak bu alan kimi kişilerde iki buçuk sekizliye (oktava) ulaşabilir (Uçan,1994).

Çocukluk çağı; 0-13 yaş arasını kapsar. Bu dönemi kendi içerisinde 0-6 yaş birinci dönem, 6-9 yaş ikinci dönem, 9-13 yaş ise üçüncü dönem olarak üç farklı dönemde inceleyebiliriz (Yönetken,1952).

Birinci dönem yani 0-6 yaş arası okul öncesi dönemdir ve çocuğun anaokuluna devam ettiği eğitim hayatını içermektedir. 6-9 yaş arası yani ikinci dönem ilköğretim devam ettiği yıllardır. 9-13 yaşlar arası ise ilköğretim bitimi ve ortaokulun başlangıcına rastlamaktadır. Bu dönemde çocukların ses sınırları daha da genişleyerek doruk noktasına ulaşmaktadır ve daha önce de bahsedildiği gibi 13-14 yaşlarında ses değişimi denilen yeni bir oluşum dönemine girer.

Çocuklarda ilk şarkı söylemede mevcut olan tonlar La1(440 Hz) altında yalnızca birkaç taneyle, 6 yaşında ses aralığı Do1'den Do2'ye ulaşarak Do Majör skalasını içerir. Larenksin gelişimi ile de çocuk sesi dereceli olarak gelişir (Lunchsinger ve Arnold,1967).

Kızıldeli'ye (2000) göre; Lunchsinger ve Arnold (1967), çocuklarda müzikal ses aralığının gelişmeyle birlikte arttığını ve çocukların müzikal olarak kabul edilebilecek sesler üretebildiklerini, bu gelişme süreci içerisinde şarkı söylemek için genellikle 1,5 oktavın üzerinde müzikal ses aralığına, bunlardan %30'unun 2 oktava varan daha geniş ses aralığına sahip olduklarını belirtmektedirler. Çocuklarda fizyolojik ses aralığı müzikal ses aralığından daha geniştir. Çocukluk döneminde fizyolojik ses aralığı (çıkarılabilen en tiz ve en pest ses aralığı) oldukça sabit kalırken müzikal ses aralığı gelişir. Gelişim süreci içerisinde şarkı söylemek için genellikle 1,5 oktav civarında ses aralığını kullanabilirler (Lunchinger ve Arnold, 1967).

Ses alanının genişliği ve gelişim çizgisi, her yaşta ve her çocukta aynı değildir. Çocuğun ses genişliği ve gelişim çizgisi, içinde yaşadığı doğal, toplumsal ve kültürel ortama göre değişir (Uçan, 1994).

Ses değişim dönemi hançeredeki doğal büyüme ve olgunlaşmayla bağlantılı olarak, kız ve erkek çocuklarda “çocuk sesi” özelliklerinin kaybolması demektir. Fakat müzik derslerinde müzik öğretmenleri unutmamalıdır ki; ses değişim dönemi her çocukta aynı zamanda ve aynı düzeyde görülmemektedir. Dolayısıyla bir oktavı aşan okul şarkıları müzik dersi için seçilirken öğrencilerin bireysel farklılıkları, ses değişim dönemlerini tamamlayıp tamamlamadıkları göz önünde bulundurulmalıdır.

1.4. Okul Şarkıları

İlköğretim düzeyinde; ritim, hız, gürlük, ezgi, örgü, doku gibi hemen her öge; yurt, bayrak, Atatürk, ulus gibi her konu; anne, öğretmen, okul sevgisi, orman, doğa, mevsimler gibi hemen her konu çeşidi;sağlıklı büyüme ve beslenme, taşıtlar ve trafik, yeryüzü ve gökyüzü gibi hemen her ünite ve müziksel işitme okuma-yazma-yaratma eğitimi, ses eğitimi ve çalgı eğitimi gibi müzik dersinin her boyutu **şarkı** da odaklaşır (AYDOĞAN,2004).

İlköğretim müzik eğitiminde okul şarkıları müzik eğitimi adına oldukça önemlidir. Özellikle müzik dersini sevdirmenin en güzel yollarından birisi de okul şarkılarının müzik dersindeki kullanımından kaynaklanmaktadır. Okul şarkılarını dört ana başlık altında gruplamak mümkündür.

- 1)Aktarma Şarkılar
- 2)Öykünme Şarkılar
- 3)Türk Gelenek Müziği Şarkıları
- 4)Türk Okul Şarkıları

Aktarma Şarkılar:

Ezgisi yabancı, sözleri Türkçe olan şarkılara “Aktarma Şarkılar” denir. Aktarma şarkıların ezgileri genellikle bazı Avrupalı toplumların (Alman, İtalyan, Fransız, İsveç, İngiliz)halk müziği ve okul müziği ezgilerinden alınmaktadır. Bu tür şarkılarda yabancı

lkelerden alınan ezgi zerine Türkçe sözler yazmak yoluyla okul arkı dağarcığına katkıda bulunulmaktadır. Ülkemizdeki okullarımızda öğretilen okul şarkıların çoğu bu trdeendir. Aktarma okul şarkılarının en önemli özellikleri; başka milletlerin dillerine uygun olarak yazılmış olmalarından ötürü, arkıya Türkçe sözler yazılmasından sonra prozodi hatalarının çokça görülmesidir. Günümüzde kullanılan pek çok Aktarma okul arkısı öğrenciler tarafından güçlükle seslendirilmektedir, bunun yanı sıra öğrenciler tarafından yıllardır sevilerek seslendirilen Aktarma arkıların da varlığından söz etmek mümkündür. Aktarma okul şarkıları yazıldıkları milletlerin dillerine uygun olarak bestelendiklerinden, üzerine yeni sözler yazılması konusunda bazı sıklıntılar çekilmekte ve yazılan sözlerin de pek çoğu anlamsal bir bütünlük oluturamamaktadır. Buna rağmen, müzik ders kitaplarında bu tür okul şarkılarına müzik ders kitaplarında fazlasıyla yer verilmektedir.

Öykünme arkılar:

Türk okul müziği bestecilerinin yarattığı, kaynağını başka toplumların müziklerinden alan okul şarkılarına “yknme şarkılar” denir. Öykünme arkılar, Batı müziğinin majör-minör dizileri ve ölçüleri içinde, batılı toplumların estetik anlayışına ve beğenisine uygun olarak Türk besteciler tarafından yapılmış; fakat yapısıyla ve özüyle Türk halkına yabancı olan arkılardır. Öykünme (taklit) arkılar, aktarma arkılarla benzerlik göstermekle birlikte, halka ve halk müziğine onlar kadar uzaktırlar. Ülkemizdeki okullarımızda öğretilen, yaratıcısı Türk olan okul müziklerinin hemen hemen tümü “yknme şarkılar” kapsamına girmektedir. Öykünme okul şarkılarının en belirgin özellikleri ise; Batı müziği ses sistemini yansıtıcı nitelikleridir pek çoğunun seslendirilmesinde öğrencilerin zorlandıkları görülebilmektedir. Bunun yanı sıra Türk bestecilerin kendi kültürel müzik özelliklerini de yansıttıkları eserler görmek de mümkündür fakat yine de bu eserler yok denecek kadar azdır. Öykünme okul arkılarından günümüzde hala sevilerek seslendirilen çeşitli marlara rastlamak mümkündür. Bu marlara örnek olarak yıllardır beğenisini yitirmeyen 10. Yıl Marı’nı örnek göstermek mümkündür.

Türk Gelenek Müziği Okul arkıları:

“Halk Türkü ve şarkıları” ile anlatılmak istenen Türk halkının yüzyıllar boyunca yarattığı, beğenisinin ve zamanın süzgecinden geçirerek yaşattığı, dizileri-ölçüleri-

yapısı-özü-sözü ve her şeyi ile kendisinin olan eserlerdir. Bu eserler, bölgelere göre farklı adlandırılmaktadırlar. Bunlar bölgesine göre; horon, zeybek, halay, bar, karşılama, çoğu yerde de sadece türkü, şarkı olarak, sözleriyle bin bir konuya açılan, Türk halkının içine kendisini koyduğu yaratıdır. Ayrıca bunlarla birlikte tekerlemeler, saymacalar ve ninniler de bu gruba dahil edilmektedir. Tekerleme, saymaca ve ninni türleri de halk ürünlerindedir. Tekerlemeler ve saymacaların dil gelişimi üzerinde olumlu etkilerinden söz etme mümkündür. Özellikle ninnilerin her ulusun halk müziği literatüründe önemli bir yeri vardır. Türk Gelenek Müziği Okul Şarkıları uzunca bir süre okul ders kitaplarında yer alamamıştır. Fakat son yıllarda okul şarkıları türlerinin içinde ön sıralarda bulunmaktadır.

Türk Okul Şarkıları:

Türk bestecilerin yarattığı, kaynağını halk müziğimizden alan okul şarkılarına "Türk Okul Şarkıları" adı verilmektedir. Türk okul şarkıları, Türk müziği dizileri ve ölçüleri içinde yapılmış, halkımızın beğenisine uygun, onu geliştirici, yapısını ve özünü halk müziğimizden alan, fakat özentisi öykünme olmayan, halka yabancı düşmeyen özgün yaratmalardır. Bu anlamda Türk okul şarkısı yok denecek kadar azdır. Bu nedenle okul müziği dağarcığımız Türk okul şarkılarından yoksundur. Türk okul şarkıları, özellikle 1966 yılından sonra daha fazla yaratılmaya başlanmış, bu alanda çalışan her besteci, Türk okul şarkısı tanımına uygun okul şarkısı yaratmaya başlamışlardır. Günümüzde sayıca ve nitelikçe önemli sayılacak Türk okul şarkısı bestecisi olmuştur, denilebilir.

Başlıca dört küme göz önünde tutulduğunda günümüzdeki okul müzik eğitiminde aktarma ve öykünme şarkılar egemendir.

1.5. Okul Şarkılarının Özellikleri

Okul müzik eğitiminin önemli elemanı olan okul şarkılarının bazı temel özellikleri vardır ve iyi bir öğretmen müzik eğitimi derslerinde bu özelliklere sahip olan okul şarkılarını öğrencilerinin eğitimi için seçmelidir.

Okul şarkıları kitapları dağarcığına önemli katkı sağlamış olan Muammer Sun, Hilmi Seyrek, Erdem Gedikli ve İsa Çoşkuner'in İlköğretim okulları müzik derslerinde öğretilen okul şarkılarının özellikleri ile ilgili görüşleri şöyledir;

Okul Şarkıları;

- 1)Müzik dersi toplu yapılan bir ders olması sebebiyle öğretilecek okul şarkılarının toplu söylenebilir nitelikte olmasına dikkat edilmelidir.
  - 2)Okul şarkılarının seçimi yapılırken şarkıların radyo ve televizyon gibi yayın organları tarafından yayınlanmakta olmasına dikkat edilerek, bu gibi yayınlarda yer alan okul şarkıları radyo ve televizyondan kaydedilerek öğrencilere dinletilebilmelidir.
  - 3)Seçilen okul şarkılarının sözleri kolay anlaşılmasının yanında sevimli olmalı ve ayrıca sözleri ilgi çekici olmalıdır.
  - 4)Okul şarkısının öğretildiği öğrenci grubunun yaşları, yetenekleri ve müzik eğitim seviyeleri öğrenilen okul şarkısıyla paralellik göstermelidir.
  - 5)Okul şarkılarının sözleri terbiyeye, çocuk zevk ve psikolojisine uygun olmalı, aynı zamanda öğretici(didaktik)olmalıdır.
  - 6)Okul şarkılarının melodileri orijinal sanat değeri taşımaktadır.
  - 7)Okul şarkıları; ömür boyunca tekrarlanacak olan tarihi ve milli marşlar bakımından da öğretici olmalıdır.
  - 8)Okul şarkıları sayesinde öğrenciler kendilerini gösterme imkanı bulmalı ve özgüven duysunu kazanmalıdır.
- Bu maddelere ek olarak şunlar da söylenebilmektedir;
- 9) İlköğretim okullarındaki müzik derslerinde öğretilen okul şarkıları dağarcığında solo kısımlı şarkılara da yer verilmelidir.
  - 10) Okul şarkıları öğretilirken çevre faktörü de göz önünde bulundurulmalıdır.
  - 11) Öğretilen okul şarkılarının eşlikli olmasına dikkat edilmeli, eşlik yapılabilmesi için okul şarkılarının seviyesi düşürülmemelidir.

BÖLÜM 2: İLKÖĞRETİM II. KADEME MÜZİK DERS KİTAPLARINDA BULUNAN OKUL ŞARKILARININ İNCELENMESİ

Tez çalışmasının bu bölümünde, 2007-2008 eğitim öğretim yılı müzik dersi öğretim programına göre hazırlanmış olan müzik dersi ders kitaplarında bulunan okul şarkıları; Aktarma Okul Şarkıları, Öykünme Okul Şarkıları, Türk Gelenek Müziği Okul Şarkıları ve Türk Okul Şarkıları başlıkları adı altında öncelikle; tür, konu, ritmik yapı, tonal yapı ve form yönünden incelenecektir. Daha sonra yapılacak olan genel değerlendirmede ise okul şarkılarının ses sınırları, prozodi kurallarına uygunlukları, öğrenci yaşına uygunlukları, sözlerinin öğrencilerin yaş seviyesine uygunlukları, güncel olup olmadıkları gibi konular da tek tek değerlendirilecektir.

2.1. İlköğretim 6. Sınıf Okul Şarkılarının İncelenmesi

2.1.1. Dostluk

Şekil 1. Dostluk Şarkısı Notası

Uyarlayanlar: Eduard Zuckmayer

Süleyman Tamer

Ağır

Dost-lu - ğun biz sev- gi siy- le top- lan- dık her an bur - da Bu sev
Bu gü - zel gü-nü an- dık ça çar-pa - cak kal-bim be-nim bu sev

gi ba - ğı kop - maz hiç da-ğıl- sak bir- gün yur da
giy-le e- be- di- yen u-za nır sa- na e- lim

Tür: Aktarma Okul Şarkısı

Konu: Arkadaş sevgisi

Ritmik Yönden: Şarkı ritmik yönden incelendiğinde sekizlik ve dörtlük nota değerleri çoğunlukla kullanıldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra iki vuruşluk nota değeri ve bir vuruşluk yani dörtlük sus değeri de kullanılmıştır. Şarkı seslendirilirken ağır seslendirilecek bir şarkıdır.

Tonal Yönden: Şarkı do majör tonunda yazılmıştır (Tonik ve mediyant arasında büyük üçlü aralığı vardır).

Form Yönünden: Şarkı toplam on ölçüden oluşmaktadır. Cümleler soru-cevap cümlesi şeklindedir. Parça şarkı formunda yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.1’de verilen şarkının tamamında ölçüler soru-cevap şeklindedir. Okul şarkısının ses sınırlarına bakıldığında do-sol aralığında yazıldığı ve 6.sınıf öğrencilerinin rahatlıkla seslendirebilecekleri görülmektedir. Söz-müzik uyumu açısından değerlendirildiğinde sözlerinin 6.sınıf öğrencisinin yaş seviyesinin biraz altında olduğu, aynı şarkı 4.ya da 5.sınıf öğrencileri tarafından daha rahat ve severek seslendirileceği söylenebilir. Seçilen bu okul şarkısı Eduard Zuckmayer ve Süleyman Tamer’in uyarlama yani aktarma şarkısıdır. Dolayısıyla prozodi bakımından incelendiğinde aktarma şarkıların genel yapısında olduğu gibi söz-müzik uyumunda şarkının seslendirilmesi esnasında bazı güçlükler çekilebilmektedir. Ayrıca şarkının hemen hemen tamamında kullanılan hece bağları şarkının anlaşılabilirliğini biraz güçleştirmektedir. Şarkı öğrencilerin çalgılarıyla eşlik edebilecekleri düzeydedir.

2.1.2. Ah Dede Vah Dede

Şekil 2. Ah Dede Vah Dede Şarkısı Notası

Engin EVİN

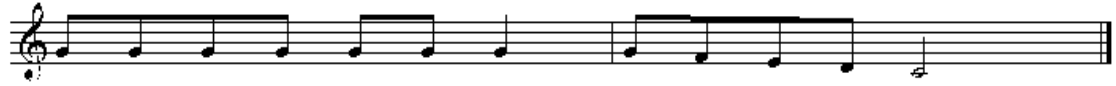

Ah de-de vah de-de sen ney-miş-sin sen dil-le-re düş-tüm se-nin yü-zün-den dil-le-re düş-tüm se-nin yü-zün-den

SON

Ben de-de-me çek-mi-şim bil-mem ki ne-den bir el-me-nın ya-rı-sı o ya-rı-sı-da ben ağ-zım bur-num göz-le-rim tı-pa-tıp ay-nı

Hık de- miş de bur- nun- dan düş- mü- şüm san- ki

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Dede sevgisi

Ritmik Yönden: Şarkı ritmik yönden incelendiğinde 4/4'lük ölçü sayısı ile yazıldığı, şarkının içinde ise dörtlük, sekizlik ve iki vuruşluk nota değerlerinin kullanıldığı görülmektedir. Şarkının ritmi ise yavaştır.

Tonal Yönden: Şarkı mi sesi yani do majör dizisinin üçlü sesi ile başlamış ve do sesi yani do majör dizisinin birinci (temel) sesi ile son bulmuştur dolayısıyla şarkı do majör tonunda yazılmıştır.

Form Yönünden: Şarkı toplam 12 ölçüden oluşmaktadır. Şarkı formuna uygun olarak yazılmıştır ve ABA şarkı formundadır.

Değerlendirme:

Notası Şekil 2.2'de verilen şarkı biçim ve form yönünden oldukça doğru olarak bestelenmiştir. Senyö ve dolap kavramları ayrıca öğrenciler açısından eğitici boyut

teşkil etmektedir. Şarkı prozodi bakımından da incelendiğinde prozodi kuralına uyulduğu, ritminin de sözlerinin de oldukça sade anlaşılır olduğu görülmektedir. Ses sınırları ise do-la aralığındadır ve 6.sınıf öğrencilerinin ses sınırlarını aşmamaktadır ve öğrencilerin seslerini zorlayıcı nitelikte değildir. Ayrıca şarkıda değiştirici işaretlerin olmayışı ve do majör olarak yazılmış olması öğrencilerin şarkıyı seslendirmeleri açısından oldukça önemlidir. Sözlerinin anlamları ve parçanın güncelliği açısından değerlendirme yapmak gerekirse “Ah Dede Vah Dede” adlı şarkının3., 4.ya da 5.sınıf öğrenci seviyesi için daha uygun bir şarkı olduğu söylenebilir. Şarkı öğrencilerin çalgılarıyla eşlik edebilecekleri niteliktedir.

2.1.3. Müzik Dersi

Şekil 3. Müzik Şarkısı Notası

Yavaş

Söz-Müzik: Münir Ceylan

Zil ça lı yor ço cuk lar hay di ça buk der se koş i çim de bir se viñ var ş u mü zik der si ne hoş do re mi fa

Haf ta da bir sa at var o da ne ça buk ge çer ş ar kı la rı söy ler ken u zak la şır gam keder do re mi fa

Sol la si do do si la sol fa mi re do

Sol la si do do si la sol fa mi re do

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Müzik

Ritmik Yönden: 4/4'lük yazılmış olan okul şarkısında sekizlik, dörtlük değerler karışık olarak kullanılmıştır. Şarkı seslendirilirken yavaş ritimle seslendirilecektir.

Tonal Yönden: Şarkı Do majör tonunda yazılmıştır (Tonik ve mediyant arasında büyük üçlü vardır yani şarkı majördür).

Form Yönünden: Şarkı sekiz ölçüden oluşmuştur ve şarkı formunda yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.3.’de verilen “Müzik Dersi” adlı okul şarkısı biçim, form, ritmik yönden incelendiğinde okul şarkısı olarak uygun bir şarkı olduğu ortaya çıkmaktadır. Şarkının sözleri değerlendirildiğinde ise sözlerinin anlam bakımından 6.sınıf öğrenci seviyesinin ihtiyaçlarının karşılayıcı nitelikte olmadığı saptanmıştır. 6.sınıftaki öğrencinin müziği daha öncesinden ders olarak öğrenmeye başladığını düşünürsek notaları, yerlerini, ne işe yaradığını ve en önemlisi nota adlarını biliyor olması gerekmektedir. Dolayısıyla öğrenciye bunun tekrar tekrar anlatılması müzik dersinin zevksiz hale gelmesine yol açabilmektedir. Bu nedenle bu şarkının daha önceki yıllarda öğrenciyle buluşturulması daha uygun olabilir. Ayrıca şarkı prozodi bakımından incelendiğinde bazı farklılıklar gözlenmiştir şarkının hemen hemen tamamında aynı ritim öğeleri kullanılmıştır ve prozodisine çok fazla dikkat edilmemiştir.”Müzik Dersi” adlı şarkı çalgıyla eşlik edilebilecek düzeydedir.

2.1.4.Yangın

Şekil 4.Yangın Şarkısı Notası

Orta Hız

Söz-Müzik: Sefai ACAY

La ra la la ra la la ra la la ra la la ra la la lay la lay lay la lay Yük-se-li-yor a-lev-ler

Ya-nar -ken ca-nım ev-ler Yar-dı-ma ko-şu-yor kom-şu-lar gö-rev-li-ler Koş ar-ka-daş sen-de koş

Su-yu ta-şı ça-buk ça-buk yan-ma-sın ha-lı kim-li ü-zül-me-sin ço-luk ço-cuk

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Yangın

Ritmik Yönden: Şarkı 6/8'lik bileşik ritimle yazılmıştır. Sekizlik ve noktalı dörtlük nota değerleri kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Şarkı tonal yönden incelendiğinde minör tonda yazılmış olduğu görülmektedir.

Form Yönünden: Şarkı 22 ölçüden oluşmuştur ve soru-cevap cümlesi şeklindedir. Şarkı formu kurallarına uyularak yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.4'te verilen "Yangın" adlı okul şarkısı biçim ve form bakımlarından incelendiğinde kurallara uygun olarak yazıldığı görülmektedir. Şarkının bileşik ölçü sayısı ile yazılmış olması, öğrencilerin bu ritmi kolaylıkla algılamaları açısından önemlidir. Bileşik ölçü sayılarını kavrayabilmek güç olduğundan öğrencilerin daha da sevebilecekleri ve sözlerini kendilerine daha yakın bulabilecekleri türden şarkı seçimi yapmak hem şarkıyı hem de ölçü sayısını kavrayabilmek açısından önemlidir. Örnekte verilen şarkının sözleri 6.sınıf öğrencilerinin yaşları ve şarkının güncelliği göz önünde bulundurulduğunda öğrencilere basit gelebilecek niteliktedir. Dolayısıyla öğrencilere bu şarkı öğretilmek için çalıştırıldığı zaman, bileşik ölçü sayısı tam olarak kavratılamayabilir. Ses sınırları bakımından şarkı re-do aralığındadır yani 7'li aralıklı bir okul şarkısıdır. Mutasyon döneminde olan öğrencilerin ince do notasına çıkamayabilecekleri de göz önüne alınırsa bu şarkının hem zor hem de kolay yönleri karşımıza çıkmaktadır. Ölçü sayısından dolayı şarkıya eşlik edebilmek de zorlaşabilmektedir.

2.1.5. Atam'a Sözlür

Şekil 5. Atama'a Sözlür Şarkısı Notası

Söz: Onat ÖZDEMİR

Orta Hız

Müzik: Nurten ÖZDEMİR

O çe-lik be-kış-lı ma-vi göz-lü A-tam dev-rim-ler ge-ti-ren ma-vi göz-lü A-tam A-tam

A-tam Yir-mi üç ni-sa-nı biz-le re Yir-mi do-kuz e-ki-mi her-ke-se

On-do-kuz ma-yı-sı genç-le-re he-di-ye e-den A-tam O çe-lik ba-kış-lı

Ma-vi göz-lü A-tam dev-rim-ler ge-ti-ren ma-vi göz-lü A-tam A-tam A-tam Bütün mil-let

Hü-zün-lü se-ni is-ter A- tam Yal-nız-lık-la ba-kar-lar Dün-ya ya A- tam

A- ta- mı öz- lü- yo- rum

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Ata'ya Özlem

Ritmik Yönden: Şarkı 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır. Sekizlik, dördlük, onaltılık nota değerlerinin yanı sıra üç vuruşluk ve iki vuruşluk nota değerleri de kullanılmıştır. Ayrıca iki vuruşluk ve bir vuruşluk sus işaretlerine de rastlamak mümkündür.

Tonal Yönden: Şarkı do majör tonunda yazılmıştır.

Form Yönünden: Form yönünden incelendiğinde; 26 ölçüden oluştuğu ve şarkı formunda yazılan bir marş olduğu görülmektedir. Marş, tonal yapısına uygun olarak karar sesi ve durucu seslerle soru-cevap cümleleri oluşturularak yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.5'te verilen "Atma Sözler" adlı marşın öncelikle sözleri incelendiğinde, 6.sınıf seviyesinden başlayarak 8.sınıf seviyesine kadar tüm öğrencilerin seslendirebilecekleri bir marş olduğu görülmektedir. Söz ve müzik uyumu incelendiğinde ise söz ve müzik uyumuna da dikkat edildiği ve öğrencilerin sevecek ve zevk alarak bu marşı seslendirebilecekleri tespit edilmiştir. Ses sınırları açısından da öğrencilerin ses sınırlarını aşmayacak şekilde yazılmış bir marştır. Ses sınırları do-la yani 5'li ses aralığını kapsamaktadır. Marşlar güncelliğini yitirmediği ve daima aynı duyguları ifade etmesi sebebiyle öğrenciler tarafından her zaman seslendirilebilmektedirler. Öğrencilerin marşa çalgılarıyla eşlik edebilmeleri düşünüldüğünde ise marşın uzun olması ve staccato tekniğinin fazlaca kullanılması açıları göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin biraz zorlanabilecekleri görülmektedir.

2.1.6. Bayrağım

Şekil 6. Bayrağım Şarkısı Notası

Söz: H. Ali Yücel

Müzik: Halil Bedi Yönetken

Orta Hız

A- ta- la-rım gök-ten ye-re in-dir-miş-ler ay yıl-dı-zı bir bu- lu- ta sar-mış-lar ki

Ren-gi şa-fak-tan kır-mı-zı gö-re-vim-dir bay-ra-đı-mı üs-tün tut-mak hebay-rak-tan can ve-ri-rim

Kan dö-ke-rim vaz-ge-çe-mem ben bu hak-tan vaz-ge-çe-mem ben bu hak-tan

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Bayrak Sevgisi

Ritmik Yönden: Marşta dörtlük, sekizlik, onaltılık nota değerleriyle birlikte, iki vuruşluk nota değerleri de sıklıkla kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Marş do sesi ile başlayıp tekrar do sesinde karar kılmıştır. Marşın tonu do majördür.

Form Yönünden: Marş form yönünden incelendiğinde AB formunda yazıldığı görülmektedir. 18 ölçüden oluşan marş soru-cevap cümlelerinden meydana gelmiştir.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.6'da verilen "Bayrağım" adlı marş incelendiğinde güncelliğini ve sözlerinin anlamını hep koruyabilecek tarzda bir marş olduğu görülmektedir. Sınıf

seviyesi olarak öğrencilere oldukça uygundur. Bayrak sevgisini tam olarak anlatan ve öğrencilerin severek, zevk alarak 1-8 sınıf arasında seslendirebilecekleri tarzda yazılmıştır. Söz-müzik uyumu yönünden incelendiğinde de marşın son derece uyumlu olduğu görülmektedir. Ses sınırları bakımından bir tam sekizli aralıktan (oktav) oluşmaktadır. Ses değişim dönemindeki öğrencilerin bazılarının marşı seslendirememesi olasılıkları bulunmasına karşın güncellik, söz-müzik uyumu, ritmik yapısı bakımından öğrencilere uygun olarak yazılmış bir okul şarkısıdır. Bunun yanı sıra öğrencilerin çalgılarıyla bu marşa eşlik edebilmeleri de mümkündür

2.1.7. Horozumu Kaçırdılar

Şekil 7. Horozumu Kaçırdılar Türküsü Notası

Hızlı

Eskişehir Türküsü

Ho ro zu mu ka çır dı lar dam dan da ma u çur du lar su yu na da pi lav pi şir di ler

Geh bi li bi li bi li bi li bil Bi li bi li bil li çil li de ho ro zum kay . bol . du

Tür: Türk Gelenek Müziği Okul Şarkısı

Konu: Hayvan sevgisi

Ritmik Yönden: Türkü sekizlik, onaltılık ve iki vuruşluk nota değerlerinin birleşiminden meydana gelmiştir.

Tonal Yönden: Do kararlı bir türküdür. Çargah Makam dizisine uygun olarak yazılmıştır.

Form Yönünden: Türkü formunda yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.7’de verilen “Horozumu Kaçırdılar” adlı türkü ritmik yapısı incelendiğinde hızlı temposuyla ve nota değerleriyle öğrencilerin beğenisini kazanabilecek bir türküdür. Sözlerinde kullanılan vokaller de öğrencilerin yaşları göz önünde bulundurulduğunda hoşlarına gidebilecek türdendir. Türkü formunda yazılan eserlerin seslendirilmeleri daha serbest olduğundan ve öğrencilerin kendi kültürlerini yansıtmasından dolayı beğeniyle söylenebilir niteliktedir. Türküde bulunan onaltılık nota değerleri öğrencilerin çalgılarıyla eşlik yapabilmelerini güçleştirmekle beraber söz-müzik uyumunun ve sözlerinin güncelliğini yitirmemesi özellikleri düşünüldüğünde eşlik yapılabilir niteliktedir. Ses sınırları bakımından incelendiğinde ise do-do (oktav) aralığında yazılmış bir türkü olduğu görülmektedir. Öğrencilerin ses sınırlarını aşar görünmekle birlikte daha öncesinde söylenen özellikler bakımından öğrencilerin beğenisini kazanacağından sıkıntı yaratmayacak bir türküdür.

2.1.8. Daldalan

Şekil 8. Daldalan Türküsü Notası

Anonim

Yavaş

Dal : da lan dal : da lan dal : dan a : şa : ğı
 Dal : da lan dal : da lan kız : ni nen : gel : müş

5

saç : la rın : dö : kü lür : bel : den a : şa : ğı
 kız : ni nen : gel : me den : gör : ne ler : ol : müş

9

saç : la rın : dö : kü lür : bel : den a : şa : ğı
 ka : pı da : dur : müş san : san : dım ha : nımsın

Tür: Türk Gelenek Müziği Okul Şarkısı

Konu: Hayranlık

Ritmik Yönden: 5/8'lik bileşik ölçüyle yazılmış olan türkü sekizlik, dörtlük nota değerleriyle sekizlik sus değerlerinden oluşmaktadır.

Tonal Yönden: Re kararlı bir türküdür. Re Hüseyini Makamı özelliği taşımaktadır.

Form Yönünden: Form yönünden incelendiğinde türkü formunda yazılmıştır.

Değerlendirme:

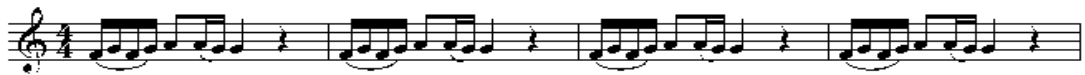
Notası şekil 2.8'de verilen "Daldalan" adlı halk türküsü ritmik yapısı yönünden incelendiğinde bileşik ölçü sayılı olmasından dolayı öğrencilerin biraz geç algılayabilecekleri bir türkü olmakla beraber türkü formunda yazılmış bir eser olmasından dolayı öğrencilerin beğenisini kazanacak bir okul eseridir. Türküde bulunan hece bağları türkünün ritmi konusunda öğrencilerin türküyü öğrenmelerini geciktirebilecek niteliktedir. Söz-müzik uyumu bakımında 6.sınıf seviyesine uygun bir türküdür. Çalgıyla eşlik edebilme imkanı olmakla beraber ritim konusunda öğrenciler biraz zorlanabilirler fakat türkü formu genel yapısı itibariyle öğrencilere yakın olduğundan öğrencilerin kavrayabilmeleri fazla zaman almayacaktır. Ses sınırları incelendiğinde ise re-do (7'li) aralığında yazılmış bir türkü olduğu görülmektedir. 6.sınıf öğrencilerinin ses sınırlarını zorlayıcı nitelikte olabilmektedir. Türkünün ortaöğretim okulları seviyesinde öğretiminin yapılması daha uygundur.

2.1.9. Manastır Türküsü

Şekil 9. Manastır Türküsü Notası

Türkü Yöresi: Rumeli

Orta

Ma- nas-tı- rın or- ta-sın-da var bir çeş-me ca- nım çeş-me
Ma- nas-tı-rın or- ta-sın-da var bir ha-vuz ca- nım ha-vuz

Bu yur-dun kız-la-rı hep- si-de seç- me biz ça-lar oy- na- rız
Bu yur-dun kız-la-rı hep- si-de ya- vuz biz ça-lar oy- na- rız

Tür: Türk Gelenek Müziği Okul Şarkısı

Konu: Vatan Sevgisi

Ritmik Yönden: Türkü sekizlik, onaltılık ve dörtlük nota değerlerinin birleşiminden oluşmuştur ve 4/4'lüktür. Bunun yanı sıra iki vuruşluk nota değeri ve bir vuruşluk(dörtlük)sus değerleri de kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Türkü re kararlıdır. Dizisi ve seyri incelendiğinde Re Hüseyini makamında olduğu görülmektedir.

Form Yönünden: Form yönünden incelendiğinde ise eserin; türkü formunda yazıldığı nakaratlı olduğu ve iki bölümden oluştuğu görülmektedir. Toplam sekiz ölçüden oluşmaktadır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.9'da verilen "Manastır Türküsü" ritmik yönden öğrenci seviyesinin biraz üstünde gibi görülmektedir. Fakat türkünün ritminin hızlı tempoda olması öğrencilerin yaşı itibariyle sevebilecekleri ve seslendirmekten zevk alabilecekleri bir türkü olduğunu göstermektedir. Ses sınırları bakımından incelendiğinde ise bir tam sekizli (oktav)

Ses aralığını kapsamaktadır. Bu ses aralığı öğrencilerin yaşlarına uygun olarak görülse de daha öce de belirtildiği gibi bu ses sınırına ulaşamayacak öğrencilerin olabilmesi mümkündür. Bununla beraber türkü formunda okul şarkısı olması öğrencilerin türküyü seslendirmek istemeleri göz önünde bulundurulduğunda türkünün zevkle seslendirileceği söylenebilir. Türküye öğrencilerin çalgılarıyla eşlik edebilmeleri türkünün onaltılık nota değerlerini ve hece bağlarını kapsıyor olması nedeniyle biraz güç olabilmektedir. Türkülerin sözlerinin güncelliklerini yitirmediklerini ve bir toplumun değerlerini ifade ettikleri düşünülürse öğrenciler için uygun bir okul eseri olduğunu söylemek mümkündür.

2.1.10. Karlı Dağlar

Şekil 10. Karlı Dağlar Şarkısı Notası

Yavaş

Söz-Müzik: Salih AYDOĞAN

Ey u lu da ğ lar kar lı . da ğ lar Hiç git . mez . mi . si . sin . du ma nın

Hep do ru ğ un da buz lar . kar lar Bak e te ğ in . de . ır . mak . a ğ . lar

Ah ba har ol sa koş sam. gel sem Öz le dim ke ki ğ i ni pı na rı nı su yu nu

Tür: Türk Okul Şarkısı

Konu: Bahara Özlem

Ritmik Yönden: Şarkı 2/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır ve dörtlük, sekizlik nota değerlerinin birleşiminden meydana gelmiştir.

Tonal Yönden: Şarkı re sesi ile başlamıştır ve karar sesi de re sesidir dolayısıyla re Hüseyini makamında yazılmış bir Türk Okul Şarkısıdır.

Form Yönünden: Şarkı formunda yazılmıştır ve toplam sekiz ölçüden meydana gelmiştir şarkıda soru-cevap cümlelerinden oluşmuştur.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.10' da verilen "Karlı Dağlar" adlı türkü Türk Okul Şarkısı türünde yazılmış bir eserdir. Bu tür okul şarkıları da tıpkı türküler gibi toplumun değerlerini yansıtan ve onları koruyan türden eserlerdir dolayısıyla öğrencilerin severek seslendirebilecekleri türden olan şarkılardır. Türkünün ses sınırları incelendiğinde re-la aralığında yani 5'li aralığı kapsayacak biçimde yazıldığı görülmektedir ve öğrencilerin ses sınırlarına oldukça uygun olarak yazılmıştır. Söz ve müzik uyumuna da dikkat edilmiştir ve 6.sınıf öğrenci seviyesi için hem çalgıyla eşlik edebilmek hem de rahatlıkla seslendirebilmek için oldukça uygun bir okul şarkısıdır.

2.2. İlköğretim 7. Sınıf Okul Şarkılarının İncelenmesi

2.2.1. Çok Uzaklarda

Şekil 11. Çok Uzaklarda Şarkısı Notası

Söz: Kayahan Açar

Andante

Müzik: Loreena McKennitt

Cad-de-ler de rüz-gar ak-ım-da aşk var ge-ce ya-rı- sını - da es-ki yağ-mur-lar şar-kı söy-lü-yor- lar

De-li - do-lu gün-ler ha-yat gü-zel-di kah-ka-haq-la-rıy-la gün-ler ge-çer-di el-le-rim u-zan-maz

Ses-siz u-sul-ca öz-le-di-ğim şim-di çok u-zak lar- da o-da öz-lü-yor-muş be-nim bir-ta-nem

Do-ku-na-mam ki öz-le-di-ğim şim-di çok u-zak-lar- da o-da öz-lü-yor-muş be-nim bir-ta-nem

Çok ü-şü-yor-muş ben ol-ma-yın-ca öy-le ya-zı-yor son mek-tu-bun- da da

Çok ü-şü-yor-muş ben ol-ma-yın-ca öy-le ya-zı-yor son mek-tu-bun da da

Tür: Aktarma Okul Şarkısı

Konu: Özlem

Ritmik Yönden: Şarkı 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır bunu yanı sıra dörtlük, sekizlik, onaltılık ve noktalı nota değerleri ile sekizlik sus, dörtlük sus, iki vuruşluk ve üç vuruşluk nota değerleri de kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Şarkı tonal yönden incelendiğinde mi sesi ile başlayıp la sesi ile sona erdiği dolayısıyla la minör tonunda yazılmış bir eser olduğu görülmektedir.

Form Yönünden: Şarkı iki bölümden oluşmaktadır Nakaratlı şarkı formunda yazılmıştır. Toplam olarak 16 ölçüden oluşmaktadır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.11’ de verilen aktarma okul şarkısına örnek olan “Çok Uzaklarda” adlı şarkı ritmik olarak 7.sınıf öğrenci seviyesinin oldukça üzerindedir ölçü başlarına gelen sus işaretleri öğrencilerin şarkının ritmini algılamasını zorlaştırmaktadır. Kuvvetli zamanlara gelen sus işaretleri öğrencilerin şarkının ritmini karıştırmalarına kuvvetli ve zayıf zamanları ayıramamalarına yol açmaktadır. Ayrıca öğrenciler için en önemli unsurlardan birisi de sözlerdir. Tam olarak gelişim döneminde olan öğrencilerin daha neşeli, yaşlarına daha uygun biraz daha çocukluktan arınmış fakat bu yaş grubuna hitap edebilecek şarkılar seslendirmeleri daha uygundur. Prozodi kuralı bakımından şarkı incelendiğinde ise yine öğrenci seviyesine uygun olmadığı görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin ses sınırları göz önünde bulundurulduğunda şarkıya çalgılarıyla eşlik edebilmeleri güç görünmektedir. Şarkı la –la (oktav) aralığında yazılmıştır fakat kalın la sesinin öğrenciler tarafından bilinip bilinmediği ve bu sesin öğrenci seviyesine göre oldukça kalın bir ses olduğu göz önünde bulundurulması gereken bir diğer unsurdur.

2.2.3. Müzik

Şekil 12. Müzik Şarkısı Notası

Müzik:W.Amadeus MOZART

Söz: Ziya AYDINTAN-Saip EGÜZ

Mes’ ut tur mü zik le ya şar ken in san la la la lala
la la la la la la la Do lun ca ses ler le kal bim her za
man la la la la la la la la la la la la

Tür: Aktarma Okul Şarkısı

Konu: Müzik Sevgisi

Ritmik Yönden: Şarkı 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır ve içinde dörtlük, sekizlik, iki vuruşluk nota değerleriyle birlikte dörtlük sus işareti ve noktalı nota değerleri barındırmaktadır.

Tonal Yönden: Şarkı do majör dizisinin beşinci derece sesi sol sesi ile başlayıp do majör tonunun birinci derece sesi olan do sesi ile bitmiştir dolayısıyla do majör tonunda yazılmıştır.

Form Yönünden: Şarkı 18 ölçüden meydana gelmiştir ve nakaratlı şarkı formunda yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.12'de verilen "Müzik " adlı aktarma okul şarkısına örnek bir okul şarkısıdır. Şarkının içinde bulunan ritimler sade gibi görünse de öğrencilerin şarkıyı anlamaları biraz zor olmaktadır. Bunun nedeni ise şarkı içinde buluna bir vuruşluk sus değerlerinin ölçü ortasında kullanılmış olmasıdır. Şarkıda kullanılan noktalı süreler de öğrencilerin şarkıyı anlamlandırmalarını güçleştirmektedir. Ayrıca şarkı prozodi kuralı bakımından incelendiğinde aktarma bir okul şarkısı olduğundan pek çok hataya rastlanmaktadır. Dil gelişimi açısından önemli bir dönemde olan 7.sınıf öğrencileri için bu şarkının öğretimi uygun görünmemektedir. Şarkı ses sınırları bakımından do-do aralığını kapsadığından öğrencilerin yaşlarına uygun görünmektedir ve ince do sesinin her öğrencinin çıkıp çıkamayacağı bir ses olduğu halen daha bu yaştaki öğrencileri için kesinlik kazanmamaktadır. Sözlerinin anlamları göz önünde bulundurulduğunda ise bu yaş seviyesinde öğrencileri için sözlerinin daha güncel ve daha derin anlamlar taşıması gerektiği söylenebilir. "Müzik "adlı şarkının sözlerinin 4.ya da 5. sınıf öğrencileri için daha uygun ve daha anlaşılır olduğu söylenebilir.

2.2.4. Gel Gidelim

Şekil 13. Gel Gidelim Şarkısı Notası

Fransız Ezgisi

Söz: Halil Bedi Yönetken

Moderato

Gel gi-de-lim bi-zim kö-ye oy-na-ya-lım gü-le gü-le or-da ve-re-lim hep el e- le hay-di gi-de-lim bi-zim kö-ye

Tür: Aktarma Okul Şarkısı

Konu: Birlik Beraberlik

Ritmik Yönden: Şarkı 2/4'lük ölçü sayısıyla yazılmıştır. Şarkının içinde onaltılık, sekizlik ve dördlük nota değerlerine yer verilmiştir.

Tonal Yönden: Şarkı tonal yönden incelendiğinde Fa sesi ile başlayıp fa sesi ile sona erdiği görülmektedir. Şarkı da si bemol değiştirici işareti kullanılmıştır ve dolayısıyla şarkının tonu fa majördür.

Form Yönünden: Şarkı bir bölümlü şarkı formunda yazılmıştır. Toplam olarak 8 ölçüden oluşmaktadır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.13'te verilen "Gel Gidelim" adlı şarkı aktarma okul şarkısı türünde yazılmış bir okul şarkısıdır. Şarkı ses sınırları bakımından oldukça kolay seslendirilebilecek bir şarkıdır. Sözlerine bakıldığında ise 7.sınıf öğrenci seviyesine göre kolay olduğu gözlenmektedir. Öğrencilerin çalgılarıyla kolaylıkla seslendirebilecekleri bir okul şarkısıdır. Oldukça melodik olan bu şarkının 4.ya da 5. sınıf seviyesindeki öğrencilerin seslendirmelerinin daha uygun olduğu görülmektedir.

2.2.5.Yalvarış

Şekil 14. Yalvarış Şarkısı Notası

Müzik: Antonin DVORAK

Andante

Gün bit-ti ay doğ-du yıl-dız-lar gök-te ge-ce-de her-ye-ri kap-larbir ke-der iç-li bir ses ge-lir

Kuy-tu de-re-den yan-kı-lar ak-se-der kar-şı te-pe-dengel ba-na çok iç-libir şar-kı söy-leyük-sel-sinezgiler

Gök-le -re doğ-ru gök-le-re doğ-ru gök- le- re doğ- ru

Tür: Aktarma Okul Şarkısı

Konu: Müzik

Ritmik Yönden: Şarkı 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır ve şarkının içinde dörtlük, sekizlik, onaltılık, noktalı sekizlik nota değerinin yanı sıra iki vuruşluk ve dört vuruşluk nota değerleri de kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Şarkının tonal yapısı incelendiğinde do dizisinin üçüncü derece sesi olan mi sesi ile başlayıp do dizisinin temel sesi olan do sesi ile bittiği görülmektedir ve şarkı do majör tonunda yazılmıştır.

Form Yönünden: Şarkı form yönünden incelendiğinde ise toplam 15 ölçüden meydana geldiği ve şarkı formunda yazıldığı görülmektedir.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.14'te verilen "Yalvarış" adlı şarkı aktarma okul şarkılarına örnektir. Şarkının ses sınırları incelendiğinde do-mi aralığını kapsamaktadır. Şarkıda bulunan

ince mi notası 7.sınıf öğrencilerinin halen mutasyon döneminde oldukları düşünülürse söylenmesi zor bir sestir. Dolayısıyla şarkının ses sınırları öğrencileri zorlayıcı niteliktedir. Şarkının sözleri incelendiğinde ise sözlerinin öğrenciler için çok zor anlaşılır olmadığı aynı zamanda tekrar eden sözlerin çok olması nedeniyle şarkının monotonlaştığı söylenebilir. Şarkının ses sınırlarının ince sesleri kapsadığı göz önünde bulundurulursa şarkıya öğrencilerin çalgılarıyla eşlik edebilmeleri de güçleşmektedir. Ayrıca uzun vuruşlu nota değerlerinin fazla olması öğrencilerin seslerini kontrol edebilmelerini de güçleştirmektedir. Aktarma bir okul şarkısı olduğu için şarkının bazı bölümlerinde söz-ezgi uyumunun öğrencileri zorlayıcı nitelikte olduğu da görülmektedir.

2.2.6.Notaların Şarkısı

Şekil 15. Notaların Şarkısı Notası

Söz-Müzik : Muammer SUN

Allegro

Do ko-ca-man bir ban- do re mi-ni-cik bir fa-re mi se-vi-len şe- ker mi

Fa ge-mi-miz- de tay- fa sol du-ru-yor sol yü-rü-yor bu la bu si bu do do do si la

Sol fa mi fa fa mi re do

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Notalar

Ritmik Yönden: Şarkı 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır. Dörtlük, sekizlik, noktalı dörtlük, iki vuruşluk, üç vuruşluk ve dört vuruşluk nota değerlerinin birleşiminden oluşmuştur.

Tonal Yönden: Şarkı do sesi ile başlayıp, do sesi ile son bulmuştur ve şarkının tamamında do dizisinin sesleri kullanılmıştır dolayısıyla şarkı do majör tonunda yazılmıştır.

Form Yönünden: Şarkı toplam 16 ölçüden meydana gelmektedir. Şarkı formunda yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.15'de verilen "Notaların Şarkısı" adlı şarkı öykünme okul şarkısına örnektir. Şarkının sözleri incelendiğinde nota öğretimine yeni başlanılan sınıflara yönelik bir şarkı olduğu görülmektedir. 7 sınıf öğrencisi nota öğrenimini daha önceden tamamlamış bir sınıf seviyesindedir. Dolayısıyla bu şarkının öğretiminin daha alt sınıfların müzik eğitimi derslerinde kullanılması daha doğru olmakla birlikte eserin sözleri de 7.sınıf öğrenci seviyesinin oldukça altındadır. Bu sınıf öğrencilerinin yaş grupları bu tarz sözlerin eğitimi için oldukça geç bir sınıftır. Nota öğretiminin oyun haline dönüşmesini sağlayan bu sözler, ilkokul öğrencilerinin rahatlıkla seslendirebilecekleri ve seslendirirken zevk alacakları bir şarkıya aittir. Öğrencilerin çalgılarıyla eşlik edebilecekleri kolaylıkta bir şarkıdır ve ses sınırları bir tam sekizliyi(oktav) kapsamaktadır bu yaş seviyesindeki öğrencilerin seviyesine göre düşük olduğundan rahatlıkla seslendirebilecekleri bir şarkıdır.

2.2.7.Kırlara Doğru

Şekil 16. Kırlara Doğru Şarkısı Notası

Söz-Müzik: Ziya AYDINTAN

Se- rin e-sen rüz-gar çi-çek ko-kan kır lar bek-ler bi-zi
Gü- müş de-re bo-yu so-ğuk pı-nar su- yu bek-ler bi-zi
Ar-ka-daş-lar yol-cu-luk var bek-ler bi-zi ar-ka-daş-lar yol-cu-luk var
Ar-ka-daş-lar yol-cu-luk var bek-ler bi-zi ar-ka-daş-lar yol-cu-luk var

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Doğa Sevgisi

Ritmik Yönden: Şarkı 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır. Dörtlük, sekizlik, üç vuruşluk ve noktalı dörtlük nota değerlerinden oluşmuştur.

Tonal Yönden: Şarkı la minör dizisinin beşinci derece sesi olan mi sesi ile başlamış, la sesi ile son bulmuştur. Şarkının tonu la minördür.

Form Yönünden: Şarkı bir bölümlü şarkı formunda yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.16'te verilen "Kırlara Doğru" adlı şarkı öykünme okul şarkısı türünde yazılmış bir okul şarkısıdır. Şarkı sözlerinin anlamı incelendiğinde 7.sınıf öğrencilerinin yaş seviyelerine, dil gelişimlerine ve müzik eğitim seviyelerine uygun olarak seçilmiştir. Şarkının ses sınırları ise 7.sınıf öğrencisinin ses sınırlarını biraz zorlayıcı niteliktedir halen ses gelişimini tamamlayamamış olan bazı öğrencilerin bu şarkıyı seslendirmeleri güç olabilecektir. Bu özellik düşünüldüğünde bu tip şarkılarda transpoze yapılarak şarkılar seslendirilebilir. Ayrıca şarkının eksik ölçüyle başlaması da ritmik

olarak birlik sağlanması açısından biraz zaman alabilecektir. Fakat şarkının sözlerinin öğrencilere uygun olması ve ezgisinin son derece akıcı ve kulağa hoş gelici özellikleri göz önünde bulundurulursa bu şarkı öğrencilerin beğenisini kazanabilecek tarzda bir okul şarkısıdır. Şarkıya öğrencilerin eşlik edebilmeleri tiz sesler olmasından ve değiştirici işaretler olmasından dolayı biraz zor olabilmektedir. Şarkının söz ve müzik uyumu incelendiğinde ise uyumlu bir şarkı olduğu söylenebilmektedir.

2.2.7. Ben Türk'üm

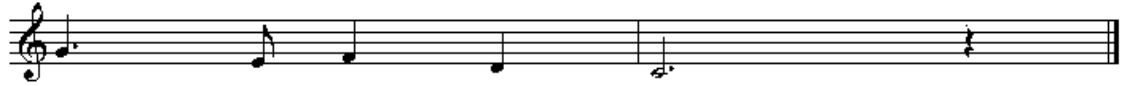
Şekil 17. Ben Türküm Şarkısı Notası

Söz:-Müzik: Saip EGÜZ

Moderato

Ben Tür k'üm ben Tür k'üm ta- ri- him so- yum u-lu öy-le bir ta- rih ki
Ne mut- lu ne mut- lu Türk- lü-ğü ci-han sa-yar yüz-yıl-lar bo -yun- ca

Şan şe- ref do- lu
Türk u- lu ya- şar

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Millet Sevgisi

Ritmik Yönden: Marş 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır ve dörtlük, noktalı dörtlük, sekizlik, iki vuruşluk ve üç vuruşluk nota değerleriyle birlikte dörtlük yani bir vuruşluk sus değeri de kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Marş tonal yönden incelendiğinde do dizisinin üçüncü derece sesi mi ile başlamıştır ve do dizisinin temel sesi olan do sesi ile son bulmuştur dolayısıyla marş do majör tonundadır.

Form Yönünden: Marş soru ve cevap cümlelerinden oluşmuştur ve şarkı formunda yazılmıştır toplam 8 ölçüden oluşmaktadır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.17’te verilen “Türk’üm” adlı marş öykünme okul şarkıları türündendir. Marşın ses sınırları incelendiğinde do-do aralığında olduğu görülmektedir ve 7.sınıf öğrencilerinin ses sınırlarına uygun olarak yazılmıştır. Marşın sözleri incelendiğinde ise söz-müzik uyumuna dikkat edildiği ve sözlerinin anlamlarının bu yaz düzeyine fazlasıyla uygun oldu da görülmektedir. Marşların sözlerinin güncelliklerini hiç yitirmedikleri düşünülürse bu marş da öğrencilerin yıllar boyunca seslendirebilecekleri bir okul şarkısı olarak kalabilecektir. Ayrıca ses sınırları geniş olmadığından ve ritmik yapısı karmaşık olmadığından öğrencilerin çalgılarıyla rahatlıkla marşa eşlik edebilecekleri de görülmektedir.

2.2.8.Ata’ ya Saygı

Şekil 18. Ataya Saygı Şarkısı Notası

Söz: Ali Rıza Etiz

Müzik: Metin Tufan

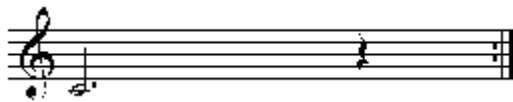
Allegretto

Ye- ri gö-ğü in -le-te-lim bir yü-rek-te bir-le-şe-lim A-ta-mı-za dil u-za-tan

Ga-fil-le-re ders ve-re-lim A-ta-mı-zı sa-yı-yor-sak yur-du-mu-zuse-vi-yor-sak va-tan i-çin ya-şı-yor-sak bir ça-tı-da bir-le-şe-

lim

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Atatürk Sevgisi

Ritmik Yönden: Marş 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır. Marş içinde dördlük, sekizlik, noktalı sekizlik, onaltılık, üç vuruşluk nota değerinin yanında bir vuruşluk yani dördlük sus değeri de kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Marş do sesi ile başlayıp do sesi ile son bulmuştur dolayısıyla do majör tonunda yazılmıştır.

Form Yönünden: Şarkı form yönünden incelendiğinde 13 ölçüden oluştuğu ve iki bölümlü şarkı formunda yazıldığı görülmektedir.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.18'de verilen "Ata'ya Saygı" adlı marş öykünme okul şarkısı türünde yazılmış bir okul şarkısıdır. Marşın sözleri incelendiğinde son derece anlamlı ve 7. sınıf öğrenci seviyesine oldukça uygun olduğu görülmektedir. Söz ve müzik uyumuna dikkat edilmiştir ve sınıf seviyesinin dil gelişimi ile paralellik göstermektedir. Öğrencilerin çalgılarıyla eşlik edebilecekleri düzeydedir ve ses sınırları bakımından incelendiğinde do-do ses aralığında yazıldığı ve öğrenciler tarafından seslendirilebileceği gözlenmektedir. Ritminin basit ölçüler grubundan olması da marşın zevkle ve seyerek, rahatlıkla seslendirilebileceğini göstermektedir.

2.2.9.Yenice Yolları

Şekil 19. Yenice Yolları Türküsü Notası

Türkü

Yöresi: Adana

Orta
(2+3)

mf Ye ni ce yol la rı bü kü lür gi
Vi ği din sev di ği ğü zel o lur

der sa Zü lûf ak ger da na dö kü
sa Öm rü ar ka sın dan şö kü

1 2
lür gi der der
lür gi der der

Tür: Türk Gelenek Müziği Okul Şarkısı

Konu: Memleket Sevgisi

Ritmik Yönden: Türkü 5/8'lik bileşik ölçüyle yazılmıştır ve sekizlik, noktalı dörtlük, dörtlük sus, sekizlik sus ve hece bağları dikkati çekmektedir.

Tonal Yönden: Türkü re kararlıdır ve Re Hüseyini makamındadır.

Form Yönünden: Türkü iki bölümden oluşmaktadır nakaratlıdır ve toplam 12 ölçüden oluşmuştur.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.19'te verilen "Yenice Yolları" adlı eser Halk Türkülerine örnektir. Türkünün en çok dikkat çeken özelliği 5/8'lik bileşik ölçülü olmasıdır ve başlangıcında bulunan dörtlük sus değeridir. Öğrencilerin bileşik ölçüleri kavraması ve şarkıları ona göre seslendirmeleri epey zaman alabilmektedir ve bunun için öğrencilerin müziksel alt

yapılarının oldukça sağlam olmasının gerekliliği vardır. Ayrıca türküde bulunan hece bağları da türkünün sözlerinin seslendirilişini zorlaştırmaktadır. Türküye çalgıyla eşlik yapılması da bu özellikler düşünüldüğünde güçleşmektedir Bununla birlikte eserin ezgisinin yalın ve anlaşılır olması ses sınırlarının öğrenci seviyesine uygun olması türkünün kolaylıkla seslendirilmesini sağlayacaktır.

2.2.10. Uzun İnce Bir Yoldayım

Şekil 20. Uzun İnce Bir Yoldayım Türküsü Notası

Söz-Müzik: Aşık Veysel ŞATIROĞLU

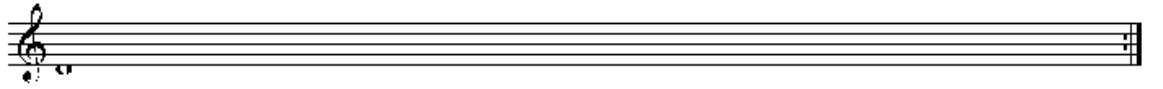
Orta

U-zun in- ce bir yol- da-yım Saz..... Bil-mi-yo-rum
Gi-di- yo-rum gün-düz ge-ce

Ne hal- de- yim gi-di- yo-rum gün-düz ge-ce gün-düz ge-ce gün-düz ge-ce gün-düz ge-ce

Oy

Tür: Türk Gelenek Müziği Okul Şarkısı

Konu: Yaşam

Ritmik Yönden: Türkü 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır. Türkünün içinde sekizlik, onaltılık, dördlük nota değerlerinin yanı sıra, dördlük sus değeri, noktalı dördlük ve dört vuruşluk nota değerleri de kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Türkü re kararlıdır ve dolayısıyla Re Hüseyini makamında yazılmıştır.

Form Yönünden: Türkü formunda yazılmış bir eserdir ve toplam 12 ölçüden meydana gelmiştir.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.20’da verilen “Uzun İnce Bir Yoldayım” adlı eser Halk Türküsü türüne uygun olarak yazılmıştır. Türkü sözleri bakımından incelendiğinde 7.sınıf öğrenci seviyesinin üzerinde olduğu görülmektedir. Bu türkünün daha ileri yaştaki öğrencilerin müzik eğitiminde kullanılması daha uygundur. Türkünün sözlerinin hayata dair olması ve bu yaştaki öğrencilerin hayat kavramını daha yeni yeni çözümlmeye başladıklarını düşünürsek bu türkü bu yaş düzeyindeki öğrencilerin anlayabilecekleri bir türkü değildir. Ses sınırları bakımından re-do aralığındadır yani 7’li aralığı kapsamaktadır ve bu yaş seviyesine uygundur fakat yine de 7.sınıfta bu ses sınırlarını seslendiremeyecek öğrenciler mevcuttur. Ayrıca öğrencilerin çalgılarıyla türküye eşlik edebilmeleri de biraz güç olabilecektir.

Türk Okul Şarkıları:

7.sınıf Müzik ders kitaplarında Türk Okul şarkılarından örneklere yer verilmemiştir.

2.3. İlköğretim 8. Sınıf Okul Şarkılarının incelenmesi

2.3.1.Kışa Veda

Şekil 21. Kışa Veda Şarkısı Notası

Alman Ezgisi

Söz: H.Bedii YÖNETKEN

Moderato

Ey kış sa-na ar-tık ve- da sen git gü-le gü-le gö-rü-şe- lim yi- ne

Ey kış sa- na ar- tık ve- da

Tür: Aktarma Okul Şarkısı

Konu: Kış Özlemi

Ritmik Yönden: Şarkı 3/+’lük ölçü sayısı ile yazılmıştır. Şarkının içinde dördlük, sekizlik nota değerlerinin yanı sıra iki vuruşluk nota değeri ve bir vuruşluk sus değerleri de kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Şarkı tonal yönden incelendiğinde si bemol değiştirici işareti aldığı görülmektedir. Şarkı fa dizisinin ikinci derece sesi olan la sesi ile başlamıştır ve fa dizisinin birince (temel) sesi ile son bulmuştur böylece şarkının tonunun fa majör olduğu saptanmaktadır.

Form Yönünden: Şarkı toplam olarak 12 ölçüden oluşmuştur şarkının cümleleri soru-cevap cümleleri şeklindedir ve şarkı bir bölümlü şarkı formunda yazılmıştır..

Değerlendirme:

Notası şekil 2.21’de verilen “kışa veda” adlı şarkı aktarma okul şarkılarına örnek bir şarkıdır. Şarkının ezgisi alman ezgisidir ve üzerine Türkçe sözler yazılarak oluşturulmuştur Dolayısıyla şarkının prozodisi incelendiğinde bazı eksikliklere rastlamak mümkündür. Şarkıda bulunan hece bağları buna bir örnektir. Şarkının sözleri ve dil gelişim düzeyi incelendiğinde 8.sınıf öğrencilerinin daha seviyeli ve sözlerinin biraz daha yoğunlukta olduğu şarkılar söylemelerinin daha uygun olacağı söylenebilmektedir. Ses sınırları incelendiğinde ise fa-do aralığının aşılmadığı görülmektedir ve bu ses sınırlarının ses değişim dönemini hemen hemen tamamlamış öğrenciler için çok rahat söyleyebilecekleri sınırlar olduğu görülmüştür. Fakat konusu hayvan sevgisi, doğa sevgisi gibi şarkıların daha alt sınıflarda fazlasıyla eğitiminin yapıldığı da düşünülürse bu sınıf düzeyi için bu şarkının müzik derslerini zevkli hale getirebileceği düşünülemez. Ayrıca bu şarkıya öğrencilerin çalgılarıyla eşlik edebilecekleri görülmektedir.

2.3.2.Kuşlar

Şekil 22. Kuşlar Şarkısı Notası

Alman Ezgisi

Söz: A.Muhtar ATAMAN

Allegro

Kuş se- si var her yu-va-da her dal-da ne- şe var şu iç- li ö- ten bül-bül

Ne gü- zel di- yor bu gül Kuş se- si var her yu-va-da her dal-da ne- şe var

Tür: Aktarma Okul Şarkısı

Konu: Hayvan Sevgisi

Ritmik Yönden: Şarkı 4/4'lük ölçü sayısıyla yazılmıştır. Şarkının içinde ise Noktalı dörtlük, dörtlük, sekizlik, iki vuruşluk ve bir vuruşluk sus gibi değerler kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Şarkı do dizisinde yazılmıştır do sesi ile başlayıp do sesi ile son bulmuştur. Şarkının tonu do majördür.

Form Yönünden: Şarkı toplam 12 ölçüden oluşmaktadır. Şarkı bir bölümlü şarkı formuna uygun olarak yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.22'de verilen "Kuşlar" adlı şarkı aktarma okul şarkıları türünden bir okul şarkısıdır. Şarkı yabancı ezgi üzerine Türkçe sözler yazılmasıyla meydana geldiğinden prozodi kuralına uygun olmayan bölümlere rastlanması mümkün olmakla beraber şarkıda kullanılan noktalı dörtlük ritimler ve parçanın büyük çoğunluğunda bulunan hece bağları da prozodi kuralının dışına çıkılmasına neden olmuştur. Şarkının ses sınırları incelendiğinde ise do-do aralığında olduğu ve 8.sınıf öğrencilerinin ses

sınırlarına uygun olduğu gözlenmektedir. Daha önce de belirtildiği gibi Doğa ve hayvan sevgisi konularının işlenmesi 8.sınıf öğrenci seviyesi için artık fazlaca üzerinde durulmaması gereken konular olduğu için bu yaş grubundaki öğrencileri için müzik dersini eğlenceli olmaktan çıkarabilmekte ve daha sıkıcı bir hal almasına neden olabilmektedir. Ayrıca sözlerinin bir kıtadan ibaret olması tekrar tekrar aynı sözlerin söylenmesi de şarkının seviyesinin uygun olamayacağını bir göstergesidir. Öğrenciler çalgılarıyla bu şarkıya eşlik edebilirler fakat noktalı değerleri seslendirirken zorlanmaları mümkündür.

2.3.3. 10. Yıl Marşı

Şekil 23. 10. Yıl Marşı Şarkısı Notası

Söz: B. Kemal ÇAĞLAR

Moderato

F.Nafiz ÇAMLİBEL

Çık-tık a- çık a-lın- la on yıl-da her sa-vaş-tan on yıl- da on-beş mil-yon genç

Bir hız-la ge- ri- kö-tü-lü-ğü ge- ri-li- ği bo-ğa-rız ka-ran-lı- ğın üs-tü-ne

ya- rat tık her yaş-tan baş-ta bü-tün dün-ya-nın say-dı- ğı baş-ku-man-dan de-mir ağ

gü-neş gi-bi do-ğa-rız Tür-küz bü-tün baş-lar-dan üs-tün o- lan baş-la-rız ta-rih-ten

La ör- dük a-na yur-du dört baş-tan Tür-küz cum-hu-ri-ye-tin göğ-sü-müz tunç si-pe-ri

Ön-ce var-dık ta-rih-ten son-ra va-rız Tür-küz cum-hu-ri-ye-tin göğ-sü-müz tunç si-pe-ri

Tür ke dur-mak ya-raş-maz Türk ön-de Türk i-le- ri i-le- ri

Tür ke dur-mak ya-raş-maz Türk ön-de Türk i-le- ri i-le- ri

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Cumhuriyet

Ritmik Yönden: Marş 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır. Marşın tamamında noktalı dörtlük, dörtlük, sekizlik, onaltılık, iki vuruşluk, üç vuruşluk, bir vuruşluk sus gibi nota değerleri de kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Marş tonal yönden incelendiğinde si bemol değiştirici işareti kullanıldığı görülmektedir ve fa dizisinin birince sesi ile başlayıp yine aynı seste son bulmuştur. Böylelikle marşın tonunun fa majör olduğu görülmektedir.

Form Yönünden: Marş toplam olarak 24 ölçüden oluşmaktadır. Marş şarkı formuna uygun olarak yazılmıştır ve iki bölümden oluşmaktadır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.23'te verilen "10. Yıl Marşı" Öykünme okul şarkılarına örnek olarak yazılmış bir okul şarkısıdır. Marş ses sınırları bakımından incelendiğinde do-re bemol ses sınırlarını kapsamaktadır. Ses sınırları 8. sınıf öğrenci seviyesine uygun olarak görülse de re bemol sesini halen daha rahatlıkla söyleyemeyecek öğrencilerin var olabileceği düşünülmelidir. Marşın sözleri milli duygu ve değerleri yansıttığından öğrencilerin özellikle bu yaş seviyesindeki öğrencilerin büyük bir zevkle ve gururla seslendirmek isteyecekleri bir marştır. 10. Yıl Marşı günümüzde de tüm milli bayramlarda hep bir ağızdan söylenebilen tek marş olma özelliğini sürdürmektedir. Milli duyguları yansıtan bu tip şarkıların güncelliklerini yitirmediklerini göz önünde bulundurulursa bu türde yazılmış olan eserlerin öğrenciler tarafından büyük bir istekle ve beğeniyle seslendirileceğini de unutulmamalıdır. Öğrenciler 10.Yıl Marşı'na çalgılarıyla eşlik konusunda zorlanabileceklerdir fakat başta da belirtildiği gibi sesleriyle eşlik edebilmeleri çalgıyla eşlik edebilmeleri için kolaylık sağlayabilecektir.

2.3.4. Gençlik Marşı

Şekil 24. Gençlik Marşı Şarkısı Notası

Söz: F. Hüsnü DAĞLARCA

Moderato

Müzik: Cenan AKIN

Hey hey hey ya heyhey hey ya hey hey hey ya hey hey Tür-küz A-ta- türk-çü-yüz öz-gü

Rüz yer-den gö-ğē Tür-küz A-ta- türk-çü-yüz öz-gürüz yer-den gö-ğē bes-bel-li bu

Top-rak-lar de niz-ler gö-ler bi-zim bes-bel-li bu Top-rak-lar de niz-ler gö-ler bi-zim ye-ni

Den ku-ra-ca -ğız da-ğı ta-şı o-va-yı Çağ-daş uy-gar-lık di-ye çar-pan

Bu yü- rek bi- zim

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Bağımsızlık

Ritmik Yönden: Marş 4/+’lük ölçü sayısı ile yazılmıştır ve sekizlik, onaltılık, dördlük, noktalı dördlük, iki vuruşluk, üç vuruşluk nota değerlerinin yanı sıra dördlük ve sekizlik sus değerlerinden de oluşmuştur.

Tonal Yönden: Marş re sesi ile başlayıp re sesi ile son bulmuştur. Marşın genelinde si bemol notası kullanılmıştır dolayısıyla marş için re minör tonunda yazılmış bir marş olduğunu söylemek doğrudur.

Form Yönünden: Marş toplam olarak 26 ölçüden meydana gelmektedir. Marş tam olarak şarkı formunda yazılmıştır ve üç bölümlü şarkı formuna örnektir.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.24’te verilen “Gençlik Marşı” adlı şarkı öykünme okul şarkıları türüne uygun olarak yazılmış bir marştır. Ses sınırları bakımından re-re (sekizli) aralığını kapsamaktadır. Ses sınırları bakımından öğrencilere uygundur fakat re sesinin tiz olması nedeniyle 8.sınıf öğrencilerinin arasında bu marşa eşlik edemeyecek öğrencilerin var olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Marşın sözleri oldukça anlamlıdır ve öğrencilerin söylemekten son derece zevk alabilecekleri türdendir. Marşın içinde bulunan naturel ve bemol işaretleri belki öğrencilerin zorlanmalarına sebep olabilecektir fakat marşın melodik olması ve sözlerinin anlamlı olması bu zorlukları ortadan kaldırmaktadır. Ayrıca marşın içerisinde bulunan gürlük terimleri öğrencileri açısından eğitici nitelik taşımaktadır. Öğrenciler zevkle seslendirdikleri eserlerin içerisinde bulunan hız, gürlük ve temel müzik kurallarını bu sayede daha kolay kavrayabilmektedirler. Bu şarkıya çalgıyla eşlik edebilmek öğrenciler açısından biraz güç olabilmekle beraber severek seslendirdikleri için ilerleyen zamanlarda çalgılarıyla eşlik edebilmeleri kolaylaşabilecektir.

2.3.5. Mutluluk Şarkısı

Şekil 25. Mutluluk Şarkısı Notası

Söz-Müzik: Muammer SUN

Bir fi dan di ker ken Hay li lil li la Bir çi çek a çar ken Hay li lil li la Mut lu luk ta şar
göz le ri miz den ne şe le ni riz hey şar kı söy le riz

Tür: Öykünme Okul Şarkısı

Konu: Mutluluk

Ritmik Yönden: Şarkı 2/+’lük ölçü sayısı ile yazılmıştır. Şarkıda onaltılık, sekizlik, noktalı sekizlik, dördlük, noktalı dördlük, iki vuruşluk nota değerleri ile sekizlik sus değeri de kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Şarkı do dizisinin birinci derece sesi olan do sesi ile başlayıp do dizisinin birinci (temel) sesi olan do sesi ile bitmiştir. Dolayısıyla şarkı do majör tonunda yazılmıştır.

Form Yönünden: Şarkı toplam 16 ölçüden oluşmuştur ve nakaratlı şarkı formuna uygun olarak yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.25’te verilen “Mutluluk Şarkısı” öykünme okul şarkılarına örnek bir okul şarkısıdır. Ses sınırları bakımından incelendiğinde şarkının do-do ses sınırları arasında yazılmış olduğu ve ses sınırları bakımından 8. sınıf öğrenci seviyesini zorlayıcı olmadığı görülmektedir. Şarkının sözleri incelendiğinde ise sözlerin 8.sınıf öğrenci seviyesinin biraz altında olduğu görülmektedir. Bu sözleri içeren türdeki şarkıların öğretiminin daha alt sınıflarda örneğin; 4.ve 5. sınıflarda yapılmasının daha doğru olabileceği gözlenmektedir. Sözlerinin daha basit olması bu yaş öğrencileri için bir şarkının öğretimini kolaylaştıracağı yerde daha da zorlaştırabilecektir. Öğrenciler bu şarkıya rahatlıkla çalgılarıyla eşlik edebilirler ses sınırları ve ritim bakımından 8. sınıf öğrencilerini zorlayıcı nitelikte değildir.

2.3.6. Bilal Oğlan

Şekil 26. Bilal Oğlan Türküsü Notası

Rumeli Türküsü

Çabuk

Pen-ce-re a-çıl dı bi-lal ođ-lan piş-tov pat- la- dı
Al-lı ye-me- ni bi-lal ođ-lan pul-lu ye- me- ni

Va-rın ba-kın kan-lı-da bi-lal yi-ne ki-mi hak- la- dı
Bir bah-çe-den bir bah-çe-ye sal- la ye-me- ni

Va-rın ba-kın kan-lı-da bi- lal yi-ne ki-mi hak- la- dı
Bir bah-çe- den bir bah-çe -ye sal- la ye- me- ni

Tr: Türk Gelenek Müziği Okul Şarkısı

Konu: Yiğitlik

Ritmik Yönden: Türkü 9/8'lik bileşik ölçülüdür. Türkü içinde onaltılık, sekizlik, noktalı sekizlik, dörtlük, noktalı dörtlük, bir vuruşluk ve sekizlik sus değerleri kullanılmıştır.

Tonal Yönden: Türkü re dizisi içersinde yazılmıştır si bemol, fa diyez değiştirici iŐretlerini almıştır türkünün dizisi re hicaz dizisidir.

Form Yönünden: Toplam 12 ölçüden meydana gelmektedir. Türkü formunda yazılmış bir eserdir.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.26'da verilen "Bilal Oğlan" adlı türkü halk türkülerine örnek bir okul şarkısıdır. Şarkıda ilk dikkat çeken özellik şarkının 9/8'lik olan ritmidir. Bu ritim öğrencileri tarafından kavranması güç olabilecek bileşik ritimlerden birisidir. Fakat türkünün en önemli avantajı Türk kültürünü yansıttığı olmasıdır bu sayede türkü ritimsel açıdan ve makamsal açıdan ne kadar zor olursa olsun öğrencilerin bu türleri hemen kavrayabildikleri görülmüştür. Ayrıca öğrenciler hızlı ritimli şarkı ve türkülerini daha çabuk kavrayabilmektedirler. Dolayısıyla bu türkü de öğrenciler tarafından zevkle seslendirilebilecek türden bir okul şarkısıdır. Ses sınırları bakımından türkü incelendiğinde ise si-si ses sınırları içerisinde olduğu görülmektedir. Bu yaş seviyesindeki öğrencilerin tamamının henüz mutasyon dönemini tamamlayamadığı düşünülürse si sesi öğrencilerin seslerini zorlayıcı bir nota olarak görülmemektedir. Türkünün sözleri de yiğitlik, kahramanlık anlattığından öğrencilerin ilgisini çekebilecek nitelikte olabilmektedir.

2.3.7.Kemençe

Şekil 27. Kemençe Türküsü Notası

Halk Türküsü

Çabuk

Oy ke-men-çe ke-men-çe de ner-de i-din dün ge-ce a-lır kı-ra rım se-ni-de eğ-len-ce-sin eğ-len-ce

A- lır kı- ra- rım se- ni- de eğ- len- ce- sin eğ- len- ce

Tür: Türk Gelenek Müziği Okul Şarkısı

Konu: Kemeçe

Ritmik Yönden: Türkü ritmik yönden incelendiğinde 2/4'lük ölçü sayısı ile yazıldığı ve onaltılık, sekizlik, dördlük nota değerlerinden meydana geldiği görülmektedir.

Tonal Yönden: Türkü do sesi ile başlayıp mi sesi ile son bulmuştur.

Form Yönünden: Türkü toplam olarak 12 ölçüden meydana gelmiştir ve türkü formunda yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.27'de verilen "Oy Kemeçe" adlı türkü Halk Türküleri türünden okul şarkılarına bir örnektir. Türkü ses sınırları bakımından incelendiğinde mi-do (6'lı) ses aralığını kapsamaktadır. Bu ses aralığı 8.sınıf öğrenci seviyesi için oldukça uygundur. Türkünün sözleri de oldukça eğlenceli olduğundan ve türkünün ritmi ile bütünlük sağladığından öğrencilerin beğeniyle seslendirebilecekleri türden bir halk türküsüdür. Türkü içerisinde kullanılan hece bağları öğrencilerin türküyü çalgılarıyla seslendirmeleri için bir engel teşkil ediyor görünse de türkü öğrencilerin çalgılarıyla seslendirebilecekleri bir türdür.

2.3.8.Dere Geliyor Dere

Şekil 28. Dere Geliyor Dere Türküsü Notası

Halk Türküsü

Çabuk

De-re ge-li-yor de-re ye-le-lel ye- le-lel ku-mu-nu se-re se-re ya-le- lel- lim

De-re be-ni al gö-tür ye-le-lel ye- le-lel ya-rin ol-du-ğu ye-re ya-le- lel- lim

Tür: Türk Gelenek Müziği Okul Şarkısı

Konu: Özlem

Ritmik Yönden: Türkü 9/8'lik ölçü sayısı yazılmıştır ve türküde sekizlik, dörtlük, noktalı dörtlük nota değerlerine yer verilmiştir.

Tonal Yönden: Türkü si bemol değiştirici işareti almıştır, sol sesi ile başlamıştır ve karar sesi re sesidir.

Form Yönünden: Türkü form yönünden incelendiğinde 8 ölçüden meydana geldiği ve türkü formunda yazıldığı görülmektedir.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.28'de verilen "Dere Geliyor Dere" adlı türkü Halk Türküleri türünden okul şarkılarına örnektir. Sözleri incelendiğinde sözlerinin son derece sade ve anlaşılır olduğu görülmektedir. Ses sınırlarına bakıldığında ise re-la (5'li)ses aralığını kapsadığı görülmektedir ve bu ses sınırlarının 8. sınıf öğrenci seviyesi için kolay seslendirilebilir bir seviye olduğu görülmektedir. Bu türkünün ses sınırları incelendiğinde daha alt yaş gruplarında da seslendirilebileceği söylenebilmektedir. Ayrıca türkü çalgıyla eşlik edilebilecek niteliktedir ve çalgıyla eşlikli seslendirilebilmektedir. Prozodi bakımından incelendiğinde de öğrencileri zorlayıcı hiçbir özelliğe rastlanmamaktadır. Kısacası öğrencilerin zevkle seslendirebilecekleri türden bir okul şarkısıdır.

2.3.9. Dondurmacı

Şekil 29. Dondurmacı Türküsü Notası

Halk Türküsü

Çabuk

Don-dur-mam buz kay-mak-lı ne-de kay-mak-lı don-dur-mam yok-mu ta- dı

Na ba-kan ne-de kay-mak-lı don-dur-mam lay la la lay la la mi-ni mi-niha-nım-la-ra

Pa-ra-sı-nı al- ma-dan tat- tır- mam Pa-ra-sı-nı al- ma-dan tat- tır- mam

Tür: Türk Gelenek Müziği Okul Şarkısı

Konu: Dondurma

Ritmik Yönden: Türkü 9/8'lik ölçü sayısı ile yazılmıştır ve sekizlik, dördük nota değerleri ile sekizlik ve dördük sus değerlerini de içermektedir.

Tonal Yönden: Türkü fa sesi ile başlamıştır ve karar sesi do sesidir.

Form Yönünden: Türkü toplam olarak 14 ölçüden meydana gelmiştir, nakaratlıdır ve türkü formunda yazılmıştır.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.29'da verilen "Dondurmacı" adlı türkü Halk Türküleri türünden okul şarkılarına örnektir. Türkü sözleri bakımından incelendiğinde sözlerinin oldukça eğlenceli olduğu ve 9/8'lik ölçü sayısı ile bütünleştiği görülmektedir. Türkünün bu özelliği de öğrencilerin bu türküyü seslendirirken zevkle seslendireceklerinin

göstergesidir. Öğrencileri sadece biraz zorlayabilecek tek özellik türkünün ritmik yapısıdır. Çünkü türküde bulunan hece bağları da ritmik yapı içinde zorlayıcı bir etken gibi görülmektedir. Fakat türkünün melodik yapısı bu özelliklerin kaybolmasına neden olabilecek güzelliğindedir. Sözlerinin sadeliği de ritmik yapının zorluğunu gölgeleyerek türkünün kolay seslendirilmesini sağlamaktadır. Ses sınırları incelendiğinde ise türkünün do-la (6'lı) aralığında yazılmış olduğu ve öğrenci seslerini yormayacağı da görülmüştür. Dolayısıyla sözlerinin sadeliği ve anlaşılabilirliği melodisinin kulağa hoş gelmesi, ses sınırlarının uygun olması ve ritmik yapısının eğlenceli olması nedeniyle türkü öğrenciler tarafından beğeni ve zevkle seslendirilebilecek bir türküdür.

2.3.10.Çocuklarınız Biz

Şekil 30. Çocuklarınız Biz Şarkısı Notası

Söz-Müzik: Hikmet EKİM

Andante

Şa fak şa fak do ğa rız   Gün eş gün eş bü yü rüz   Yü rek yü rek bir li ğiz
Pı nar pı nar a ka rız   co şar co şar çağ la rız   u mut la ra kay na ğız

Ya rın la rız   ya rın la rız   ço cuk la rız   biz

Tür: Türk Okul Şarkısı

Konu: Gelecek

Ritmik Yönden: Şarkı 4/4'lük ölçü sayısı ile yazılmıştır. Şarkıda sekizlik, dörtlük, noktalı dörtlük, üç vuruşluk nota değerleri ile dörtlük sus değerine de yer verilmiştir.

Tonal Yönden: Şarkı tonal yönden incelendiğinde re dizisi içerisinde yazılmış olduğu görülmektedir. Şarkı re hüseyini makam dizisine uygun olarak yazılmıştır.

Form Yönünden: Form yönünden incelendiğinde şarkının toplam 10 ölçüden meydana geldiği ve şarkı formunda yazılmış olduğu görülmektedir.

Değerlendirme:

Notası şekil 2.30’da verilen “Çocuklarınız Biz” adlı şarkı Türk Okul Şarkıları türünden olan okul şarkılarına örnektir. Şarkının sözleri incelendiğinde sözlerinin anlamının oldukça derin olduğu ve 8. sınıf öğrenci seviyesi için oldukça uygun bir şarkı olduğu görülmektedir. Ses sınırları bakımından incelendiğinde ise şarkının re-do ses sınırlarını kapsadığı ve bu yaş öğrenci grubu için zorlayıcı ses sınırlarına sahip olmadığı görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin çalgılarıyla rahatlıkla eşlik edebilecekleri türden bir okul şarkısıdır. Şarkının prozodisi incelendiğinde de öğrenciler için zorlayıcı hiçbir etkenin bulunmadığı ve öğrenciler için bu şarkının zevkle ve isteyerek seslendirebilecekleri bir şarkı olduğu tespit edilmektedir.

BÖLÜM 3: OKUL ŞARKILARINA YÖNELİK YAPILAN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ ANKETLERİNİN ANALİZİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Tez çalışmasının bu bölümünde; tez çalışma konusunu destekleyici nitelikte olan öğretmen ve öğrenci anketlerinin analizi ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Tez konusu ile paralellik gösteren öğrenci ve öğretmenlerin görüşlerini saptamak üzere, Sakarya İli'nde görev yapmakta olan 20 tane müzik öğretmenine yönelik anket soruları hazırlanarak uygulanmıştır. Bunun yanı sıra, Sakarya İli'nde bulunan Zübeyde Hanım İlköğretim Okulu, Mehmet Zorlu İlköğretim Okulu ve Hakkı Demir İlköğretim Okulu'nda öğrenim görmekte olan 6.,7. ve 8. sınıf öğrencilerine de anket uygulaması yapılarak öğrencilerin okul şarkıları ile ilgili görüşleri alınmaya çalışılmıştır. Müzik öğretmenlerine yönelik hazırlanan anket uygulamasında, toplam 32 adet soru, ilköğretim öğrencilerine yönelik hazırlanan anket uygulamasında ise toplam 20 adet soru bulunmaktadır. Müzik öğretmenlerine yönelik hazırlanan anket çalışmasında ilk 6 soru ve 31. ve 32. sorular okul şarkılarının özelliklerine yönelik sorulardır. 7. ve 24. sorular arasında okul şarkılarının öğrenciler bakımından özellikleri sorgulanmaktadır. En son olarak da, 25. ve 30. sorular arasında ise; okul şarkılarının türleri ile ilgili sorular bulunmaktadır. Anket çalışmasının son bölümünde de müzik öğretmenlerinin görüşlerine yer verilmiştir. İlköğretim öğrencilerine yönelik hazırlanan anket çalışmasından ise; ilk olarak öğrencilere 1. ve 5. sorular arasında okul şarkılarının özelliklerine yönelik bazı sorular yöneltilmiştir. 6. ve 8. sorularda okul şarkılarının türlerine yönelik sorular, 9. ve 14.,19. ve 20. sorular arasında okul şarkılarının öğrencilerin gündelik hayatlarıyla bağlantısı olup olmadığını sorgulayan sorular sorulmuştur. Son olarak da 15. ve 18. sorular da ise öğrencilerin ses dönemleriyle ilgili sorular sorularak anket uygulaması tamamlanmıştır. Bunların yanı sıra, müzik öğretmenlerini ve anket çalışmasına katılan öğrencileri tanımaya yönelik olarak; cinsiyet, ses grubu, hizmet süresi, sınıf, bitirilen okul soruları da yöneltilmiştir.

Anket sorularının değerlendirilmesinin ardından, anket uygulaması ile ilgili genel bir değerlendirme yapılarak, müzik öğretmenlerinin ve ilköğretim okullarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin okul şarkıları ile ilgili hangi konular üzerinde durdukları saptanmaya çalışılmıştır.

Tablo 1. Öğretmen Anketleri Sonuç Tablosu

Değerli öğretmenler; Bu bölümde İlköğretim II. kademedeki okul şarkılarının öğrencilere uygunluğuna yönelik görüş ve değerlendirmeleriniz alınacaktır. Lütfen yan tarafta yer alan "kesinlikle katılmıyorum", "katılmıyorum", "kararsızım", "katılıyorum", "kesinlikle katılıyorum" ifadelerinden size uygun olanının altındaki kutucuklara "X" işareti koyarak görüşünüzü belirtiniz ve cevapsız soru bırakmayınız.	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum		TOPLAM	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
1.Müzik derslerinde öğretilen okul şarkıları müzik eğitimi açısından önemli yere sahiptir.	0	0	2	10	1	5	9	45	8	40	20	100
2.Okul şarkıları öğrencilerin müzik ihtiyacını karşılar niteliktedir.	0	0	10	50	2	10	8	40	0	0	20	100
3.Okul şarkıları öğrencilerin seslerini doğru ve etkili kullanabilmelerini destekler niteliktedir.	2	10	8	40	6	30	3	15	1	5	20	100
4.Okul şarkıları müfredat programındaki müzik dersi konularıyla paraleldir ve konuları destekler niteliktedir.	0	0	7	35	9	45	4	20	0	0	20	100
5.Müzik derslerinde okul şarkılarına sıklıkla yer verilmelidir.	0	0	2	10	1	5	13	65	4	20	20	100
6.Müzik eğitimi konularına göre okul şarkılarının düzeyi düşüktür.	0	0	8	40	5	25	6	30	1	5	20	100
7.Okul şarkıları öğrencilerin beğeni ve isteklerini karşılayıcı niteliktedir.	1	5	12	60	4	20	3	15	0	0	20	100
8.Öğrenciler okul şarkılarına eşlik etmekten ve şarkıları söylemekten zevk almaktadırlar.	1	50	6	30	5	25	7	35	1	5	20	100

Tablo 1'in Devamı

9.Okul şarkıları öğrencilerin psikolojilerine uygundur.	3	15	7	35	3	15	6	30	1	5	20	100
10.Öğrenilen okul şarkıları öğrencilerin müzik bilgilerini destekleyici niteliktedir.	1	5	10	50	4	20	4	20	1	5	20	100
11.Öğrenilen okul şarkıları öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.	1	5	8	40	5	25	6	30	0	0	20	100
12.Öğrenilen okul şarkıları öğrencilerin dil gelişimleriyle paralellik göstermektedir ve şarkı sözleri öğrencilerin seviyelerine uygundur.	1	5	10	50	2	10	8	40	0	0	20	100
13.Okul şarkıları öğrencilerin ses değişim dönemleri göz önüne alındığında öğrencilere uygun niteliktedir.	1	50	9	45	6	30	4	20	0	0	20	100
14.Okul şarkılarını öğrencilerin söyleyebilmesi için transpoze etme gereği duyulmaktadır.	1	5	2	10	4	20	11	55	2	10	20	100
15.Okul şarkıları müzik dersinin süresi göz önüne alındığında yeterli zamanda öğretilebilecek niteliktedir.	3	15	8	40	1	5	6	30	2	10	20	100
16.Öğrenilen okul şarkıları günlük hayatlarında kendilerini müzikle ifade edebilmelerine katkıda bulunmaktadır.	0	0	12	60	3	15	5	25	0	0	20	100
17.Öğrenilen okul şarkıları öğrencilerin genel kültürlerini destekleyici niteliktedir.	1	5	11	55	2	10	5	25	1	5	20	100
18.Okul şarkıları değişen dünyaya ayak uydurabilecek niteliktedir.	3	15	9	45	4	20	4	20	0	0	20	100
19.Okul şarkıları öğrencilerin kişiliklerini geliştirmekte yarar sağlamaktadır.	1	5	8	40	5	25	6	30	0	0	20	100

Tablo 1'in Devamı

20.Okul şarkıları öğrencilerin diğer derslerini destekleyici niteliktedir.	1	5	8	40	5	25	6	30	0	0	20	100
21.Okul şarkıları prozodi kuralı bakımından öğrenci seviyesine uygundur.	3	15	8	40	5	25	4	20	0	0	20	100
22.Okul şarkıları ritim yönünden yeterli düzeydedir.	0	0	9	45	7	35	4	20	0	0	20	100
23.Okul şarkıları ses sınırları bakımından yeterli düzeydedir.	2	10	7	35	4	20	7	35	0	0	20	100
24.Okul şarkıları öğrencilerin yaş seviyelerine uygun niteliktedir.	3	15	6	30	6	30	5	25	0	0	20	100
25.Okul şarkılarının türlerinden olan yerli besteciler tarafından bestelenen özgün şarkılara öğrencilerin ilgi düzeyleri yüksektir.	0	0	2	10	5	25	12	60	1	5	20	100
26.Okul şarkılarının türlerinden olan yabancı ülke ve bestecilerden yapılan uyarlama şarkılara öğrencilerin ilgi düzeyleri yüksektir.	0	0	4	20	8	40	7	35	1	5	20	100
27.Halk ve Sanat Müziği'nden seçilen okula uygun şarkı ve türküler öğrencilerin ilgi düzeyleri yüksektir.	1	5	1	5	3	15	12	60	3	15	20	100
28.Okul şarkılarının türlerinden olan yerli besteciler tarafından bestelenen özgün şarkıların öğretimi kolaydır.	1	5	1	5	3	15	15	75	0	0	20	100
29.Okul şarkılarının türlerinden olan yabancı ülke ve bestecilerden yapılan uyarlama şarkıların öğretimi kolaydır.	0	0	9	45	3	15	8	40	0	0	20	100
30.Halk ve Sanat Müziği'nden seçilen okula uygun şarkı ve türkülerin öğretimi kolaydır.	1	5	5	25	4	20	8	40	2	10	20	100
31.Okul şarkıları tüm sınıf seviyelerini karşılayabilecek niteliktedir.	2	10	11	55	4	20	3	15	0	0	20	100
32.Müzik derslerinde öğretilen okul şarkıları müzik dersini sevdirebilecek niteliktedir.	4	20	7	35	6	30	3	15	0	0	20	100

Tablo 1’de Müzik öğretmenlerine yönelik hazırlanan ve uygulanan anket çalışmasının genel bir değerlendirmesi yapıldığında ilk göze çarpan özelliğin okul şarkılarının müzik dersi için oldukça önemli olmasında müzik öğretmenlerinin hemfikir olmalarıdır.

Verilen yanıtlara göre müzik öğretmenleri, müzik dersi için seçilmiş olan müzik ders kitaplarındaki okul şarkılarının öğrencilere bütünüyle uygun olmadığı görüşünü savunmaktadırlar. Müzik öğretmenleri okul şarkılarının güncellikten uzaklaştıklarını, transpoze ihtiyaçlarının olduğunu, öğrencilerin çalgılarıyla okul şarkılarına eşlik edemediklerini, prozodi kuralı bakımından okul şarkılarının noksan yanlarının bulunduğunu ve en önemlisi okul şarkılarının tüm sınıf seviyelerini karşılayıcı nitelikte olmadığını savunmaktadırlar.

Müzik öğretmenleri okul şarkılarının öğretimini yapılmasının kendi açılarından da fazlasıyla problemlili olduğu görüşünü savunmaktadırlar. Transpoze ihtiyacı duyulan okul şarkısı sayısının fazla olması, müzik öğretmenleri açısından da okul şarkılarının uygunluğu üzerinde düşünmelerine yol açmaktadır. Müzik öğretmenlerinin aktarma ve öykünme okul şarkılarının ilköğretim müzik ders kitaplarında fazlasıyla yer almasından dolayı zorlandıklarını verdikleri cevaplardan saptamak mümkündür. Öğrencilerin şarkılara çalgılarıyla eşlik edememeleri müzik dersini zevkli halden uzaklaştırmakta bu da müzik öğretmenleri için bir sıkıntı konusu olmaktadır. Okul şarkılarının öğrenci seviyesinin ya çok altında ya da çok üstünde olması okul şarkılarının sevilmesi bir yana müzik dersinin sevilmesini de zorlaştırmaktadır.

Anket genel olarak değerlendirildiğinde ise; okul şarkılarının müzik öğretmenleri tarafından 6.,7. ve 8.sınıf öğrenci seviyesini karşılar nitelikte bulunmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

3.2. Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri

Okul şarkılarıyla ilgili öğretmenlere yönelik hazırlanan anketlerle beraber öğretmenlere görüşlerinin saptamak üzere 5 adet soru yöneltilmiştir. Yöneltilen bu sorulara müzik öğretmenlerinin yorumları şöyledir;

Okul şarkılarının özellikleri sizce nasıl olmalıdır?

- İlköğretim öğrencisinin ses sınırlarına ve ses seviyesine uygun olmalıdır.

- Prozodi bakımından öğrenci seviyesine uygun olmalıdır.
- Öğrencinin okul şarkılarının söylerken zorlanmayacağı tartım kalıpları kullanılmalıdır.
- Okul şarkıları öğrencilerin kendi kültürlerini yansıtıcı nitelikte olmalıdır.
- Okul şarkılarının sözleri anlaşılır olmalıdır.
- Öğrenciler çalgılarıyla okul şarkılarına eşlik edebilmelidirler.
- Her öğrencin ses sınırları düşünölmelidir.
- Müzik dersini sevdirci nitelikte olmalıdır.
- Güncel hayatlarını destekleyici olmalıdır.
- Öğrencinin dünyasına hitap etmelidir ve neşeli olmalıdır.
- Melodik olmalı ve öğrencinin ilgisini çekmelidir.
- Öğrencinin dil gelişimini desteklemelidir.

2.Okul şarkılarında gördüğünüz olumlu yönleri belirtiniz

- Bazı okul şarkıları melodik oldukları için öğrencilerin öğrenmesi kolay olabilmektedir.
- Okul şarkıları ilköğretim I.kademe öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılayıcı niteliktedir.

3.Okul şarkılarında gördüğünüz olumsuz yönleri belirtiniz

- Özellikle 7. ve 8.sınıf ders kitaplarında bulunan Türk Müziği eserlerinin ağır makam dizileri öğrenciler için uygun değildir.
- 7. ve 8.sınıf öğrenci seviyesinin altında sayıca fazla okul şarkısı bulunmaktadır.
- Aktarma okul şarkılarının sözleri sonradan yazıldığı için prozodi hatası ortaya çıkmaktadır.
- Müzik ders kitaplarında öğrencilerin ilgisini çekmeyen ve basit sözlü okul şarkıları bulunmaktadır.
- Okul şarkıları öğrencilerin yaş grubuna hitap etmemektedir.

- Okul şarkılarının ses sınırları öğrencileri için ya fazlasıyla geniş ya da fazlasıyla dar olabilmektedir.
- Okul şarkıları güncel özellik taşımamaktadır.
- Okul şarkıları öğretilbilirlik bakımından kısıtlıdır.
- Okul şarkılarının tonalitelerinde hatalar rastlamak mümkündür.
- Yıllardır aynı okul şarkıları öğretildiğinden öğrencilerin dikkatleri derse yönlentilememektedir.
- Okul şarkılarının birçoğunun ölçü sayısının zor anlaşılır olması nedeniyle okul şarkılarının ritimsel yönden doğru söylenememektedir.
- Aktarma okul şarkıları Türk çocuğunun yapısına uygun değildir ve bu tür okul şarkılarının öğretimi yapılırken öğretmenler de zorlanmaktadırlar.

4.Müzik derslerinde şarkı öğretimi yaparken ders kitaplarınızdan başka şarkı kitaplarından yararlanıyor musunuz? Yararlandığınız kitapları ve yararlanma nedeninizi belirtiniz.

Müzik öğretmenleri bu soru için başka şarkı kitaplarından yararlandıklarını söylemişlerdir. Yaralanma nedenleri olarak ise okul şarkılarının yukarıda belirtilen olumsuz yönlerini söylemişlerdir. Ayrıca müzik dersi için farklı şarkı kitaplarından yararlandıklarını da belirtmişlerdir. Müzik öğretmenlerinin yaralandıkları kitaplar şunlardır;

- Muammer SUN-Kır Çiçekleri
- Muammer SUN-İlteriş SUN-EN Güzel Okul Şarkıları
- Sefai ACAY-Ezgi Yumağı, Mavi Bilye
- Uğur TÜRKMEN-Sevgi Çiçekleri
- Halk Müziği ve Sanat Müziği Repertuarı
- Yakup KIVRAK-Okul Şarkıları
- Cinuçen TANRIKORUR-Ortaokul 1- 2- 3 Müzik Kitabı

- Salih AYDOĞAN-Ortaokul 1- 2- 3 Müzik Kitabı
- Selçuk BİLGİN –Okul Şarkıları, Marşlar ve Türküler
- Selçuk YILDIRIM- Ortaokul 1- 2- 3 Müzik Kitabı
- Besim AKKUŞ- Ortaokul 1- 2- 3 Müzik Kitabı

3.3 Öğrencilerin Anketlerinin Değerlendirilmesi.

Tablo2. Öğrenci Anketleri Sonuç Tablosu

Sevgili öğrenciler; Bu bölümde müzik derslerinde öğrendiğiniz okul şarkılarıyla ilgili olarak görüş ve değerlendirmeleriniz alınacaktır. Lütfen yan tarafta yer alan "evet", "kısmen", "hayır" ifadelerinden size uygun olanın altındaki kutucuklara "X" işareti koyarak görüşünüzü belirtiniz ve cevapsız soru bırakmayınız.	Evet		Kısmen		Hayır		TOPLAM	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
1.Müzik derslerinde okul şarkıları söylemek müzik dersini zevkli hale getiriyor mu?	72	40	61	33,9	47	26,1	180	100
2.Müzik derslerinde öğrenilen okul şarkılarının sözlerini anlayabiliyor musunuz?	56	31,1	109	60,6	15	8,3	180	100
3.Müzik derslerinde öğrenilen okul şarkılarının ritimleri basit ve anlaşılır nitelikte midir?	73	40,6	88	48,9	19	10,6	180	100
4.Müzik derslerinde öğrendiğiniz şarkılara ritimle eşlik edebiliyor musunuz?	24	13,3	65	36,1	91	50,6	180	100
5.Müzik derslerinde öğrendiğiniz okul şarkılarının hepsini söylemekten zevk alıyor musunuz?	41	22,8	84	46,7	55	30,6	180	100

Tablo 2'nin Devamı

6.Halk ve Sanat Müziği'nden seçilen uygun okul şarkı ve türkülerini söylemekten zevk alıyor musunuz?	81	45	47	26,1	52	28,9	180	100
7.Yerli bestecilerin besteledikleri özgün şarkıları söylemekten zevk alıyor musunuz?	78	43,3	79	43,9	23	12,8	180	100
8.Yabancı ülke ve bestecilerden yapılan uyarılama şarkıları söylemekten zevk alıyor musunuz?	44	24,4	58	32,2	78	43,3	180	100
9.Müzik derslerinde öğrendiğiniz okul şarkılarını gündelik hayatınızda da söylemekten zevk alıyor musunuz?	49	27,2	60	33,3	71	39,4	180	100
10.Öğrendiğiniz okul şarkıları diğer derslerinizde de size yardımcı olabiliyor mu?	21	11,7	48	26,7	111	61,7	180	100
11.Öğrendiğiniz okul şarkıları size müzik dersini sevdirebilecek nitelikte midir?	64	35,6	47	26,1	69	38,3	180	100
12.Öğrendiğiniz okul şarkılarına okul çalgınızla eşlik edebiliyor musunuz?	31	17,2	43	23,9	106	58,9	180	100
13.Öğrendiğiniz okul şarkılarına okul çalgınızla eşlik etmekten zevk alıyor musunuz?	52	28,9	39	21,7	89	49,4	180	100
14.Müzik derslerinde değişik şarkılar söylemek ister misiniz?	144	80	17	9,4	19	10,6	180	100
15.Ses değişim döneminin ne anlama geldiğini biliyor musunuz?	106	58,9	40	22,2	34	18,9	180	100
16.Ses değişim döneminde ne yapıp ne yapmamanız gerektiğini biliyor musunuz?	67	37,2	44	24,4	69	38,3	180	100

Tablo 2'nin Devamı

17.Müzik derslerinde öğrendiğiniz okul şarkılarının hepsini sesinizi yormadan söyleyebiliyor musunuz?	50	27,8	76	42,2	54	30	180	100
18.Sesinizi yorduğu halde öğrendiğiniz şarkıları yine de söylüyor musunuz?	95	52,8	41	22,8	44	24,4	180	100
19..Müzik derslerinde müzik kitabınızdaki şarkılardan başka şarkılar öğreniyor musunuz?	125	69,4	24	13,3	31	17,2	180	100
20.Söylemek istemeyip de okul hayatınız boyunca her öğretim yılı söylediğiniz şarkılar var mı?	72	40	43	23,9	65	36,1	180	100

Tablo 2'de Öğrencilere uygulanan anket sorularının değerlendirmelerinin yapılmasından sonra genel olarak anket uygulaması incelendiğinde öğrenciler için okul şarkılarının müzik dersini sevdirici nitelik taşımadığı görülmektedir. Anket uygulaması 3 ilköğretim okulunda 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır ve anket uygulamasına toplam 180 öğrenci katılmıştır.

Öğrencilerin okul şarkılarına genel bakışlarında 6.,7. ve 8.sınıflar arasında herhangi bir farka rastlanmamıştır. Öğrencilerin en fazla kişi sayısı ile cevap verdikleri konular okul şarkılarına çalgılarıyla eşlik edememe problemleri, okul şarkılarının diğer derslerini destekleyici nitelikte olmadığı, ses değişim dönemi, okul şarkılarının sözleri, okul şarkılarının ritimleri ve farklı şarkılar seslendirmek isteyip istemedikleri konularıdır. Bu sonuçlara bakılarak öğrenciler için hangi konuların daha ağırlıklı olduğunu ve beklentilerinin ne olduğunu anlamak mümkündür.

Anket için genel bir değerlendirme yapıldığında ise okul şarkılarının 6.,7. ve 8.sınıf öğrenci seviyeleri için uygun olmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Tezin bu bölümüne kadar yapılan tüm incelemeler neticesinde elde edilen en önemli sonuç; okul şarkılarının ilköğretim ikinci kademe öğrencileri ve ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenleri için, müzik eğitimi ve müzik dersi adına fazlasıyla önemli bir yere sahip olduğudur.

Çalışmanın başından bu yana yapılan incelemeler, yapılan görüşmeler ve yapılan anketlerin de değerlendirilmesi sonucunda ilköğretim ikinci kademe okul şarkılarının müzik eğitim süreci içerisinde yeteri kadar önemsenmediği ve okul şarkılarından yeteri kadar faydalanılmadığı sonucu çıkarılmaktadır. Okul şarkıları farklı yönlerden tek tek değerlendirilmiştir ve hemen hemen hepsinde ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin gelişim düzeylerine zıt düşmekte olan özelliklere rastlanmıştır. Bunun yanı sıra ilköğretim okulları müzik ders kitaplarında bulunan şarkı dağarcığının da titizlikle seçilmediği, aynı şarkıların hem 7. hem de 8.sınıf öğrencilerinin ders kitaplarında bulunduğu da gözden kaçmamıştır. 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin aralarında bir tam yıl olsa da; okul şarkılarının öğrenciler arasında ses sınırları, dil gelişimi, müzik bilgisi, hazır bulunuşluk düzeyi gibi farklılıklar içerebilecekleri düşünülmemiştir. Şarkılar ritmik yapısıyla, sözleriyle, ezgisiyle, ses sınırlarıyla ancak belirli bir sınıfa hitap etmelidir.

Okul şarkıları tezin ikinci bölümünde konuları bakımından da incelenmişlerdir. İnceleme sonucunda genellikle aynı konuların işlendiği dikkat çekmektedir. Oysa ki; ilköğretim ikinci kademe öğrencilerin kelime dağarcıkları ve anlayış seviyeleri ilköğretim birinci kademe öğrencileri gibi değildir. Hayvan sevgisi, nota bilgisi gibi konulara daha çok yer verilmiştir. Bunun yanında en çok işlenen bir diğer konu da özlem konusudur. Bu dönemdeki öğrencilerin ruhsal gelişimlerine bakıldığında öğrencilerin bu dönem de ergenlik sorunları da olduğu göz önünde bulundurulmalı ve onları ümitsizliğe itici şarkılar ve şarkı sözleri kullanmaktan kaçınılmalıdır.

Müzik öğretmenlerine görüşleri sorulduğunda üzerinde durdukları bir diğer önemli konu da müzik ders kitaplarında bulunan okul şarkılarına ilköğretim çağındaki öğrencilerin çalgılarıyla eşlik yapamadıkları konusudur. Öğrenciler için şarkı seviyeleri fazla ya da yüksek olduğundan basit olan okul şarkılarını seslendirmek istemeyen öğrenciler

bunlara eşlik etmekten zevk almamaktadırlar. Bunun yanında geriye kalan şarkıların da seviyeleri oldukça yüksek olduğundan öğrenciler çalgılarıyla bu şarkılara yine eşlik yapamamaktadırlar. Ayrıca ilköğretim okullarında kullanılan blok flüt çalgısı ses sınırları bakımından geniş bir alana sahip olan okul şarkıları için yeterli bir çalgı olamamaktadır. Blok flüt çalgısının yeterli olduğu alanlar da ise, şarkıların ses sınırları ya çok tiz (ince), ya da çok pes (kalın) olduğundan ilköğretim çağındaki öğrenci için okul şarkılarını seslendirmek yine bir problem olmanın dışına çıkamamaktadır.

İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin belirttikleri ve okul şarkıları için tespit ettikleri bir diğer konu da; okul şarkılarının güncel olup olmadığı konusudur. Değişen teknoloji, gelişen dünya olduğu gibi değişebilen ve gelişebilen okul şarkıları da olmalıdır. İlköğretim okullarında öğrenim gören öğrenciler günümüzde öğretilen kimi okul şarkılarının sözlerinin ne anlama geldiğini anlayamamakta, kimi okul şarkılarının sözlerini ise basit ve anlamsız bulmaktadırlar. Sürekli bir yenilik içinde olan çağımızda yıllar öncesine ait okul şarkılarının hiçbir değişikliğe uğramadan aynı biçimde ilköğretim okullarında öğretilmesi elbette ki yenilik adına yapılan doğru bir eylem değildir.

Öğrencilere yöneltilen anket sorularında hangi türden okul şarkılarını öğrenmekten ve seslendirmekten zevk aldıkları sorusu sorulduğunda öğrencilerin Halk Türküleri'ni seslendirmekten daha fazla zevk aldıkları saptanmıştır. Öğrenciler kendilerine yabancı olmayan, kulaklarının aşına olduğu melodileri duymaktan, yabancı olmadıkları sözleri söylemekten fazlasıyla memnun olmaktadır. Müzik ders kitaplarının hemen hemen tamamında Halk Türküleri'nden çok aktarma okul şarkılarına ya da öykünme okul şarkılarına rastlamak mümkündür. Öğrencilerin ve öğretmenlerin okul şarkılarını yeterli bulmama nedenlerinden birisi de okul şarkılarının kendi kültürlerini yansıtıcı nitelikte olmamalarıdır. Öğrenilen okul şarkılarının birincil görevi kuşkusuz müziği sevdirmek ve öğretmektir fakat bunun için seçilen yolun da öğretilen gruba en uygun yol olması gerekmektedir. Okul şarkılarının seçimi yapılırken de yaşanılan ülkenin kültürü ve milli değerleri her şeyin önünde tutulmalıdır.

Bütün bu tespitler doğrultusunda ilköğretim okullarında müzik eğitiminin daha yararlı ve daha sağlıklı yapılabilmesi için öğrencilere öğretilecek okul şarkılarının daha özenli bir şekilde ve uzman kişilerce seçilmesi gerektiği, günümüzde ilköğretim ikinci kademe

okul şarkılarının öğrencilerin bütün gelişim özelliklerine hitap edici nitelikte olmadığı, bu tür okul şarkılarının müzik dersini sevdirmekten ziyade öğrencileri müzik dersinden uzaklaştırdığı, okul şarkıları dağarcığındaki okul şarkılarının güncellikten uzak olduğu ve okul şarkılarının yeniliklere ihtiyaçlarının olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Bu sayılan özellikler de göz önünde bulundurulduğunda şu önerilerin yapılması mümkün olmaktadır:

Okul şarkılarının seçiminden önce, müzik ders kitaplarının seçimleri yapılırken bir kurul oluşturulmalı ve kurul üyelerinin bir kısmı da ilköğretim okullarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinden oluşturulmalıdır. Bunun yanı sıra müzik ders kitaplarında her türlü okul şarkısından ziyade daha çok kendi kültür ve değerlerimizi yansıtıcı okul şarkılarına yer verilmeli, müzik ders kitaplarında kullanılan türküler eşit olarak yedi farklı coğrafi bölgeden özenle seçilmeli ve dengeli bir biçimde müzik ders kitaplarına dağılımı yapılmalıdır.

Okul şarkılarının güncellikten uzak olduğu konusu üzerinde fazlasıyla durulmuştur. Bu konu adına ülkemizde yeterince çalışma yapılmamaktadır. Okul şarkısı dağarcığını genişletmek ve yenilemek adına her yıl sadece belirli kurumlar yerine Milli Eğitim Bakanlığı da bu kurumlara dahil olmalı ve ilköğretim okullarında görev yapmakta olan müzik öğretmenleri arasında da okul şarkıları yarışmaları düzenleyerek hem ilköğretim okullarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerini daha aktif hale getirmeli hem de Okul şarkıları dağarcığına katkı sağlamalıdır.

Müzik ders kitapları tekrar elden geçirilmeli ve müzik dersi konularıyla, öğretilen okul şarkıları arasındaki uyum yakalanmalıdır. Müzik dersi müfredat programında yer alan müzik dersi konularının öğrencilerin kişisel gelişimleri, ses sınırları, dil gelişimleri, müzik bilgileri, hazır bulunuşluk düzeyleri de göz önünde bulundurularak düzenlemesi yapılmalıdır. Yapılan düzenlemelerin ardından konularla paralellik gösteren okul şarkıları seçilmelidir.

Tezin bitiminde dikkat çeken en önemli konu şudur; okul şarkılarının öğretimi ilköğretim okullarında müzik dersini sevdirebilecek en önemli yollardandır. İlköğretim çağındaki bir öğrencinin müzik dersini sevebilmesinin yolu okul şarkılarını severek, isteyerek ve zevkle seslendirmesinden geçmektedir. Tüm bu unsurlar göz önünde

bulundurulmalı ve okul şarkılarının seçiminde, öğretiminde bu unsurlar değerlendirilerek müzik dersi eğitimi yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- AYDOĞAN, Salih,(7-10 Nisan 2004)*1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi* . SDÜ Isparta.
- ACAY, Sefai,(1999),*Şarkı Dağarcığı-Ezgi Yumağı Ve Mavi Bilye*,Yurtrenkleri Yayınları,Ankara.
- ALİ, Filiz (1987), *Müzik Ve Müziğimizin Sorunları*,Cem Yayınevi,İstanbul.
- BİROL, Bülent,(1992)*İlkokul Öğrencilerine Ses Eğitimi Ve Ünitelere Göre Şarkı Dağarcığı* ,Akdeniz Üniversitesi Basımevi, Antalya.
- İnönü Üniversitesi Bildirileri,(2003)*Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri*, İnönü Üniversitesi, Malatya
- CEMALCILAR, Ali,(1975)*İletişim Sanatı Olarak Müziğin Öğretim Ve Eğitim Ortamlarındaki Kurumsal Yapısı İle Yaygın Eğitimde Bir Model Önerisi*, Anadolu Üniversitesi Basımevi,Eskişehir.
- ERGÖZ, H.Selen,(2004)*Türk Müziği'nde Çocuk Şarkıları*, Sanatta Yeterlilik Tezi,İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GÖHER, Melike Feyzan,(26-28 Nisan 2008) *İlköğretimde Kullanılan Müzik Ders Kitaplarının Uygulamadaki İşlevselliği-Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi Pamukkale Üniversitesi-Denizli*
- KOÇ ,Yasemin,(2007),*İlköğretim 7.Sınıf Müzik Dersi Öğrenci Çalışma Kitabı*,1.Baskı,MEB Yayınları,Ankara.
- ÖZGÜL, İlhan(2001),*Genel Müzik Eğitimi Sınıf Öğretmeni Yetiştirmede Temel Yaklaşımlar*,Gazi Kitabevi, Ankara.
- ÖZDEMİR, Nurten,(2007)*İlköğretim 6.Sınıf Müzik Dersi Öğrenci Çalışma Kitabı*, 1.Baskı,MEB Yayınları,Ankara.
- ÖZDEMİR, Nurten- KOÇ Yasemin(2007) *İlköğretim 8.Sınıf Müzik Dersi Öğrenci Çalışma Kitabı*, 1.Baskı,MEB Yayınları,Ankara.
- SAY, Ahmet(2001),*Müzik Öğretimi*,3.Baskı, Müzik Ansiklopedisi Yayınları,Ankara.
- SUN, Muammer(1968),*Şarkı Demeti*,Sun Yayınları,Ankara.

- SAGGER, Turan,(7-10 Nisan 2004) , *Okul Şarkılarının Konuları Açısından Değerlendirilmesi* 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi . SDÜ Isparta.
- UÇAN, Ali (1997)*Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*,2.Baskı,Müzik Ansiklopedisi Yayınları,Ankara.
- UÇAN, Ali(2000),*Geçmişten Günümüze, Günümüzden Geleceğe Türk Müzik Kültürü*,1.Baskı,Müzik Ansiklopedisi Yayınları,Ankara.
- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı(17 Nisan 1998),*İlköğretim-Ortaöğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programları Ve Ders Kitapları Semineri*, Uludağ Üniversitesi Yayınları,Bursa.
- Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı(2001), *1.Ulusal Koro Eğitimi Ve Yönetimi Sempozyumu*,Sevda And Müzik Vakfı Yayınları,Ankara.

EKLER

ANKET FORMU

Değerli öğretmenler;

Bu çalışmanın amacı İlköğretim okulları II. kademe müzik derslerinde kullanılan okul şarkılarının öğrencilere uygunluğuna yönelik değerlendirme yapabilmek için müzik öğretmenlerinin görüşlerini almaktır. Elde edilen bilgiler belirtilen amaçlar dışında kullanılmayacaktır ve verilen bilgiler bilimsel amaçlarla toplu olarak değerlendirilecektir. Vereceğiniz cevaplar araştırmanın sağlıklı olabilmesi bakımından önem taşımaktadır.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim...

Sibel AKTAŞ

A .Aşağıda size kişisel bazı sorular yöneltilmiştir. Her soru için uygun seçeneği (X) işareti koyarak belirleyiniz.

Okulunuzun adı.....

1.Cinsiyetiniz

a)Kadın ( )   b)Erkek ( )

2.Ses grubunuz

a)Alto   b)Soprano   c)Tenor   d)Bas
e)Diğer.....

3.Müzik öğretmenliği mesleğindeki hizmet süreniz

a)1-5 yıl   b)6-10 yıl   c)11-15 yıl   d)16-20 yıl   e)21 yıl ve üzeri

4.En son mezun olduğunuz okul

a)Eğitim Fakóltesi M¼zik Öğretmenliği

b) Devlet Konservatuvarı

c)Diğer..... belirtiniz.

5.Derse girdiğiniz sınıflar(birden fazla şık olabilir)

a)4. sınıflar b)5 sınıflar c)6 sınıflar d)7 sınıflar e)8 sınıflar

Değerli öğretmenler; Bu bölümde İlköğretim II. kademedeki okul şarkılarının öğrencilere uygunluğuna yönelik görüş ve değerlendirmeleriniz alınacaktır. Lütfen yan tarafta yer alan "kesinlikle katılmıyorum", "katılmıyorum", "kararsızım", "katılıyorum", "kesinlikle katılıyorum" ifadelerinden size uygun olanının altındaki kutucuklara "X" işareti koyarak görüşünüzü belirtiniz ve cevapsız soru bırakmayınız.	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1.M¼zik derslerinde öğretilen okul şarkıları müzik eğitimi açısından önemli yere sahiptir.					
2.Okul şarkıları öğrencilerin müzik ihtiyacını karşılar niteliktedir.					
3.Okul şarkıları öğrencilerin seslerini doğru ve etkili kullanabilmelerini destekler niteliktedir.					
4.Okul şarkıları müfredat programındaki müzik dersi konularıyla paraleldir ve konuları destekler niteliktedir.					
5.M¼zik derslerinde okul şarkılarına sıklıkla yer verilmelidir.					
6.M¼zik eğitimi konularına göre okul şarkılarının düzeyi düşüktür.					

7.Okul şarkıları öğrencilerin beğeni ve isteklerini karşılayıcı niteliktedir.					
8.Öğrenciler okul şarkılarına eşlik etmekten ve şarkıları söylemekten zevk almaktadırlar.					
9.Okul şarkıları öğrencilerin psikolojilerine uygundur.					
10.Öğrenilen okul şarkıları öğrencilerin müzik bilgilerini destekleyici niteliktedir.					
11.Öğrenilen okul şarkıları öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygundur.					
12.Öğrenilen okul şarkıları öğrencilerin dil gelişimleriyle paralellik göstermektedir ve şarkı sözleri öğrencilerin seviyelerine uygundur.					
13.Okul şarkıları öğrencilerin ses değişim dönemleri göz önüne alındığında öğrencilere uygun niteliktedir.					
14.Okul şarkılarını öğrencilerin söyleyebilmesi için transpoze etme gereği duyulmaktadır.					
15.Okul şarkıları müzik dersinin süresi göz önüne alındığında yeterli zamanda öğretilebilecek niteliktedir.					
16.Öğrenilen okul şarkıları günlük hayatlarında kendilerini müzikle ifade edebilmelerine katkıda bulunmaktadır.					
17.Öğrenilen okul şarkıları öğrencilerin genel kültürlerini destekleyici niteliktedir.					
18.Okul şarkıları değişen dünyaya ayak uydurabilecek niteliktedir.					
19.Okul şarkıları öğrencilerin kişiliklerini geliştirmekte yarar sağlamaktadır.					

20.Okul şarkıları öğrencilerin diğer derslerini destekleyici niteliktedir.					
21.Okul şarkıları prozodi kuralı bakımından öğrenci seviyesine uygundur.					
22.Okul şarkıları ritim yönünden yeterli düzeydedir.					
23.Okul şarkıları ses sınırları bakımından yeterli düzeydedir.					
24.Okul şarkıları öğrencilerin yaş seviyelerine uygun niteliktedir.					
25.Okul şarkılarının türlerinden olan yerli besteciler tarafından bestelenen özgün şarkılara öğrencilerin ilgi düzeyleri yüksektir.					
26.Okul şarkılarının türlerinden olan yabancı ülke ve bestecilerden yapılan uyarlama şarkılara öğrencilerin ilgi düzeyleri yüksektir.					
27.Halk ve Sanat Müziği'nden seçilen okula uygun şarkı ve türkülere öğrencilerin ilgi düzeyleri yüksektir.					
28.Okul şarkılarının türlerinden olan yerli besteciler tarafından bestelenen özgün şarkıların öğretimi kolaydır.					
29.Okul şarkılarının türlerinden olan yabancı ülke ve bestecilerden yapılan uyarlama şarkıların öğretimi kolaydır.					
30.Halk ve Sanat Müziği'nden seçilen okula uygun şarkı ve türkülerin öğretimi kolaydır.					
31.Okul şarkıları tüm sınıf seviyelerini karşılayabilecek niteliktedir.					
32.Müzik derslerinde öğretilen okul şarkıları müzik dersini sevdirebilecek niteliktedir.					

C.Aşağıdaki soruları cevaplayınız

- 1.Okul şarkılarının özellikleri sizce nasıl olmalıdır)
- 2.Okul şarkılarında gördüğünüz olumlu yönleri belirtiniz
- 3.Okul şarkılarında gördüğünüz olumsuz yönleri belirtiniz
- 4.Müzik derslerinde şarkı öğretimi yaparken ders kitaplarınızdan başka şarkı kitaplarından yararlanıyor musunuz? Yararlandığınız kitapları ve yararlanma nedeninizi belirtiniz.

ANKET FORMU

Değerli öğrenciler;

Bu çalışmanın amacı İlköğretim okulları II. kademe müzik derslerinde kullanılan okul şarkılarının öğrencilere uygunluğuna yönelik değerlendirme yapabilmek için öğrencilerin görüşlerini almaktır. Elde edilen bilgiler belirtilen amaçlar dışında kullanılmayacaktır ve verilen bilgiler bilimsel amaçlarla toplu olarak değerlendirilecektir. Vereceğiniz cevaplar araştırmanın sağlıklı olabilmesi bakımından önem taşımaktadır.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim...

Sibel AKTAŞ

A .Aşağıda size kişisel bazı sorular yöneltilmiştir.Her soru için uygun seçeneği (X) işareti koyarak belirleyiniz.

Okulunuzun adı.....

1.Cinsiyetiniz

a)Kız ( )   b)Erkek ( )

2.Sınıfınız

a)6.sınıf

b)7.sınıf

c)8.sınıf

B.Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1.Bugüne kadar öğrendiğiniz okul şarkılarından en çok sevdiğiniz 5 tane şarkı yazınız.

2. Bugüne kadar öğrendiğiniz okul şarkılarından en çok sevmediğiniz 5 tane şarkı yazınız.

3.Müzik derslerinde en çok hangi tür şarkıları söylemek istiyorsunuz ?Neden?

Sevgili öğrenciler; Bu bölümde müzik derslerinde öğrendiğiniz okul şarkılarıyla ilgili olarak görüş ve değerlendirmeleriniz alınacaktır. Lütfen yan tarafta yer alan "evet","kısmen","hayır" ifadelerinden size uygun olanın altındaki kutucuklara "X işareti koyarak görüşünüzü belirtiniz ve cevapsız soru bırakmayınız.	Evvet	Kısmen	Hayır
1.Müzik derslerinde okul şarkıları söylemek müzik dersini zevkli hale getiriyor mu?			
2.Müzik derslerinde öğrenilen okul şarkılarının sözlerini anlayabiliyor musunuz?			
3.Müzik derslerinde öğrenilen okul şarkılarının ritimleri basit ve anlaşılır nitelikte midir?			
4.Müzik derslerinde öğrendiğiniz şarkılara ritimle eşlik edebiliyor musunuz?			
5.Müzik derslerinde öğrendiğiniz okul şarkılarının hepsini söylemekten zevk alıyor musunuz?			
6.Halk ve Sanat Müziği'nden seçilen uygun okul şarkı ve türkülerini söylemekten zevk alıyor musunuz?			
7.Yerli bestecilerin besteledikleri özgün şarkıları söylemekten zevk alıyor musunuz?			

8.Yabancı ülke ve bestecilerden yapılan uyarlama şarkıları söylemekten zevk alıyor musunuz?			
9.Müzik derslerinde öğrendiğiniz okul şarkılarını gündelik hayatınızda da söylemekten zevk alıyor musunuz?			
10.Öğrendiğiniz okul şarkıları diğer derslerinizde de size yardımcı olabiliyor mu?			
11.Öğrendiğiniz okul şarkıları size müzik dersini sevdirebilecek nitelikte midir?			
12.Öğrendiğiniz okul şarkılarına okul çalgınızla eşlik edebiliyor musunuz?			
13.Öğrendiğiniz okul şarkılarına okul çalgınızla eşlik etmekten zevk alıyor musunuz?			
14.Müzik derslerinde değişik şarkılar söylemek ister misiniz?			
15.Ses değişim döneminin ne anlama geldiğini biliyor musunuz?			
16.Ses değişim döneminde ne yapıp ne yapmamanız gerektiğini biliyor musunuz?			
17.Müzik derslerinde öğrendiğiniz okul şarkılarının hepsini sesinizi yormadan söyleyebiliyor musunuz?			
18.Sesinizi yordığı halde öğrendiğiniz şarkıları yine de söylüyor musunuz?			
19..Müzik derslerinde müzik kitabınızdaki şarkılardan başka şarkılar öğreniyor musunuz?			
20.Söylemek istemeyip de okul hayatınız boyunca her öğretim yılı söylediğiniz şarkılar var mı?			

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Afyon'da dünyaya geldi. İlk ve orta eğitimini Eskişehir'de tamamladıktan sonra 1995 yılında Eskişehir Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde lise öğrenimine keman bölümünde devam etti. 1995-1999 yılları arasında tüm konser etkinliklerinde ve solo konserlerde yer aldı. 1999 yılında Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda yüksek öğrenimini tamamladı. 2003 yılında Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı'ndan mezun olarak Bilecik İli'nde müzik öğretmenliği görevine başladı. Bilecik İli'nde aktif olarak çalıştıktan sonra 2005 yılında Sakarya İli'nde Müzik öğretmenliği görevinin yanı sıra, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi "Folklor ve Müzikoloji Bölümünde" Yüksek Lisans eğitimine başladı. Halen Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi "Folklor ve Müzikoloji Bölümünde" Yüksek Lisans yapmakta olan Sibel AKTAŞ Kütahya Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde Müzik öğretmenliği görevini sürdürmektedir.